Dün akşam Sadri Etem Bey tarafından radyoda verilen konferans

Tarihin büyük geçidi

(Bugün 3 üncü sayıfamızda)

VAKIT

Bütün dünya Yahudileri Cenevrede büyük bir toplantı hazırladılar

16 ıncı Yıl * Sayı : 5622 Yazı işleri Telefonu : 24379 PERŞEMBE, 31 AĞUSTOS (8 inci ay) 1933 İdare Telefonu : 24370 Sayısı 5 Kuruş

Eşsiz Zaferin

Dün bütün Istanbul ve bütün memleket büyük zaferi candan kutluladı

Bu büyük bayram münasebetile dün şehrin her tarafında gündüz ve gece şenlikler yapıldı

Dün : Selâm borusu

Dün askerlerimizden bir kıt'a geçerken ..

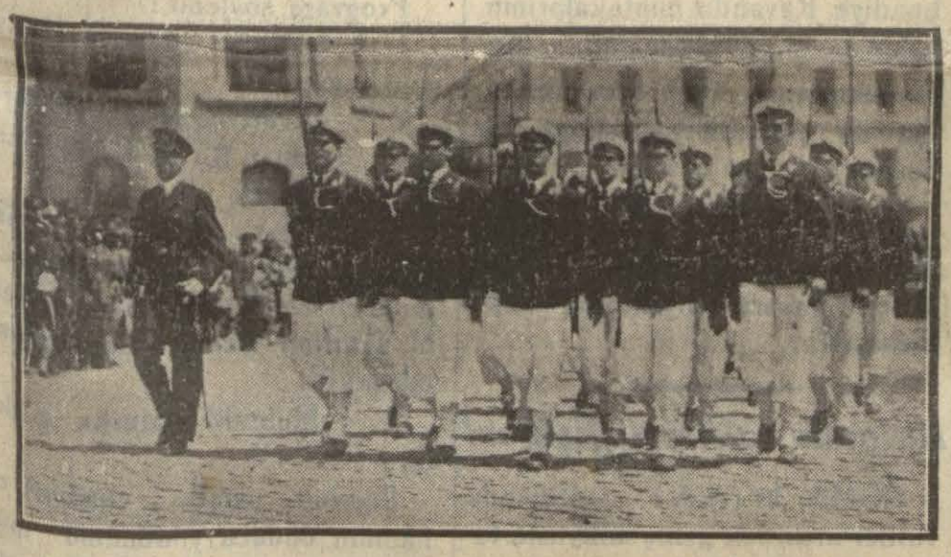

Bahriye askerlerimiz geçerken ..

Dünkü merasim

Hararetli nutuklar

Candan tezahürler

30 Ağustos zafer ve tayyare bay ramı dün İstanbulda büyük bir coşkunlukla kutlulanmıştır.

11 sene evvel Türkün kazandığı bu büyük zafer gününü kutlula - mak istiyen halk erkenden evleri - ni, dükkânlarını bayraklarla do - nattıktan sonra Bayazıt meydanın daki resmi geçide gidiyordu.

Resmi geçide iştirak edecek as - kerî kıt'alar ile askerî mektepler de önlerinde muzikalar olduğu hal de Bayazıt meydanında toplanmış tı.

Kolorduda

Yapılan programa göre kolordu kumandanlığında tebrikler kabul edilecekti. Zafer bayramı ayni za- manda tayyare bayramı olduğu için bu tebriklere şehir ve tayyare cemiyeti âzaları da iştirak etmiş - tir.

9,5 ta kolordu kumandanlığmda Şükrü Nailî Paşa İstanbulun mül - kî ve askerî ileri gelenlerinin ve tayyare cemiyeti murahhaslarının tebriklerini kabul ettikten sonra 10,5 ta yanında İstanbul valisi ve belediye reisi Muhittin Bey ile er - kânı harbiye olduğu halde Baya - zıt meydanına gelmiştir .

(Devamı 8 incl sayıfada)

Yıl Dönümü

Bir kül teşkil eden mücadelemizin, istiklâl mücadelemizin kısa bir tarihçesi

Dünkü merasimde en kıdemsiz bir zabitimiz heyecanlı ve güzel bir hitabe söyledi

Kolordu kumandanı selâmlıyor

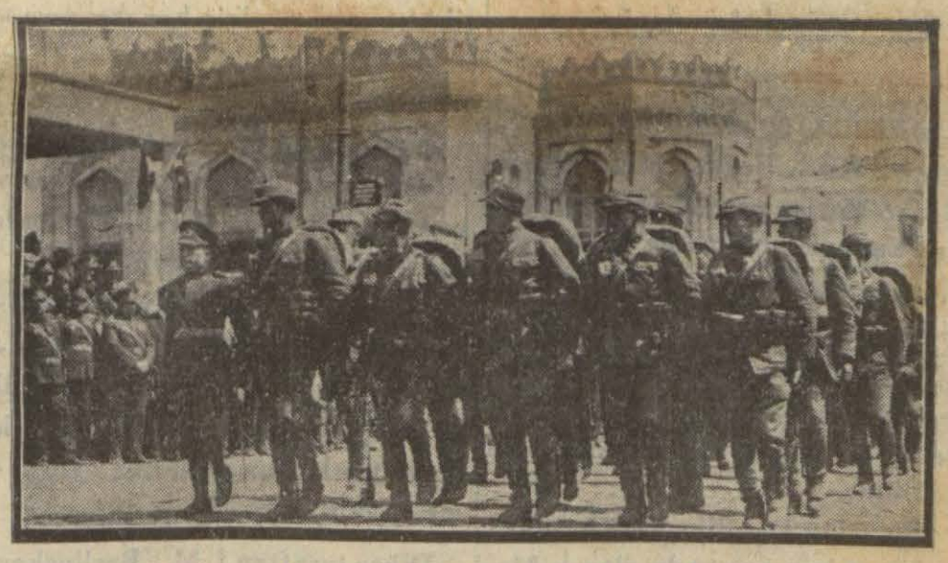

Beyazıtta kumandanı selâmlarken ..

Yeni Tayyarelerimiz

Istanbulda 3 Izmirde 7 yeni tayyareye ad konma merasimi yapılmıştır

Dün Yeşilköy hava parkında İstanbulun yeni üç tayyaresinin ad konma merasimi yapılmıştır. Bin - lerce halk, merasimde hazır bulu - nuyorlardı. İstanbulun yeni tayya- leri B,akırköy, Küçükpazar, Beşik- taş isimlerini taşımaktadırlar.

Bakırköy halkı namına Galip Bahtiyar Bey, Beşiktaşlılar namına Abdülkadir Bey ve Küçükpazar halkı namına Nijat Bey birer hita- be irat etiler.

Tayyare cemiyeti namına da, Rüknüddin Bey tarafından birer hitabe söylendi.

Bu üç yeni tayyare ile tayyare - cilerimizden Vehbi, Arif Hikmet , Bürhan ,Nimet, Hüseyin, Fazıl Beyler uçtular.

Kendilerine şehir namına be - lediye reisi muavini Hamit Bey ta- rafından birer halı hediye edildi.

Izmirde Zafer bayramı ve yeni tayyarelerimiz

IZMİR, 30 0(A.A.) — Bugün tayyare ve Zafer bayramı olmak münasebetiyle şehir baştan başa donatılmış, resmî ve hususî mües- sesat ve bilûmum mesakin, kara ve deniz nakil vasıtaları bayraklarla süslenmiştir.

Sabahleyin saat 7 de Seydiköy tayyare karargâhında yedi tayya - remizin ad konma merasimi yapıl- mıştır. Bu yedi tyyyareden dördü İzmire ait olup isimleri; İzmir — Karşıyaka, İzmir — Burnova, İzmir — Tüccar ve esnafları ve İz- mir — Rençber leri, üçü de ait ol- dukları kasabalara nisbetle, Çine, Sarayköy, Manisa'dır. Ad konma merasimine İzmirden bir çok ze - vat iştirak ettiği gibi, Çine, Saray- köy ve Manisadan da heyetler gel- miştir.

Merasimde, Tayyare cemiyeti İzmir şubesi reisi Çiftçi Rahmi Bey tarafından bir nutuk irat edilmiş

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Hava hücumlarına karşı müdafaa

Berlin, 30 (A.A.) — Hava hü - cumlarına karşı halkı korumak i- çin Berlinin orta kısmında bir ev- de örnek olarak vücude getirilen mahzenin açılış resmi yapılmıştır. Ahalinin, asıl korunmalarına mah- sus olan mahzeni geçmeden evvel zehirli gazların intişarına mani ol mak için üstlerindeki elbiselerini değiştirmek üzere hususî bir ara- lıktan geçmeleri lâzım gelmekte - dir.

Bir teneffüs odası şeklini alan bu aralık, iki bölmeye ayrılmıştır . Bunlardan biri ev halkına, ikincisi de sokaktan gelip geçenlere tahsis olunmuştur. Bu bölmelerde barın- mak için lâzım gelen herşey bulun maktadır.

Fevzi Paşa Hz.

Yalova, 50 (A. A.) — Reisi- cümhur Hazretleri bu gün saat 16 da Erkânıharbiyei umumiye reisi müşür Fevzi Paşa Hazret- lerini kabul buyurmuşlardır.

Bir muahede değişti !

Avusturya ordusu muahede ile bağlı olduğu miktardan fazlalaştı

Bu Almanları hem sevindirdi, hem de telâşa düşürdü

Viyana, 30 (A.A.) — Yarı res- mî Correspondance gazetesinin bütün gazeteler tarafından neşre - dilen bir tavzihinde Avusturya or - dusunun ayın başında yeni teşkil edilen "Askerî yardım teşkilâtı,, - nın hakikî manasile bir milis kuv- veti mahiyetinde olmadığı, bu teş- kilâtın mecburî askerlik usulünü tesis manasına da gelmiyeceğini ehemmiyetle kaydetmiştir.

Berlin, 30 (A.A.) — Berlinde çıkan Correspondance Diplomati - co — Politique gazetesi Avustur - yanın silâhlı kuvvetlerinin arttırıl- ması meselesi hakkında yazdığı makalede diyor ki:

"Avusturya hükûmetinin bu yol da yaptığı son teşebbüs ve Saint Cermain muhadesini imzalıyan devletlerin bu teşebbüsü, sükûnla karşılanmış olmaları, eldeki sulh muahedelerinden askerliğe ait ola- rak mevcut bulunan madde ve hü- kümlerin çoktan metrûk bir halde kaldığını müsbet bir surette göste- recek birer delil mahiyetindedir.

Silâhları azaltma hakkındaki İn- giliz projesinin 69 uncu maddesi Versailles, Saint — Germain, Ne - illy ve Trianon muahedelerindeki ahkâm yerine yeni bir mukavele konmasını çoktan derpiş etmiş bu- lunuyor.

Avusturya hükûmeti silâhları azaltma konferansının varacağı neticenin Avusturyaya teallûk e - decek olan kısmında daha evvel davranmış oluyor. Silâhları azalt- ma konferansının âdeta sürükle - nircesine ilerlemekte olmasına na- zaran bu hal hiç kimseyi hayrete düşürmemelidir.

Amerikada içki yasağı kalkacak mı?

NEVYORK, 30 (A.A.) — Vaşington hükûmetinde içki yasağı hakında yapılan reyiâmma müracaatın ilk neticeleri, yasağın kaldırılması lehine büyük bir ekseriyet olduğunu göstermektedir.

İçki yasağı taraftarları, bu hükûmet dahilindeki reylerin daire, daire verilmesi usulü sayesinde bir muvaffakıyet kazanacaklarını ümit ediyorlardı.

Filhakika, bu usul köylerde oturan halka büyük bir ekseriyet vermektedir. Ve köylüler, alelekser içki yasağı taraftarıdırlar.

Hitlerin fırkası için parlak bir nümayiş!

Berlin, 30 (A.A.) — Nurenberg te millî sosyalist kongresi münasebetiyle yapılacak olan bayram için hazırlıklara hararetle deavm olunuyor..

Kırk fişekçi mütehassıs ile 300 amele dünyanın en büyük havaî fişeklerini hazırlamak üzere çalışıyorlar ve 75 kiloluk hava bombaları atılmak üzere betondan temeller hazılıyorlar.

Bir saat içinde, bayram sahasında 70.000 fişek atılacaktı. Bundan başka 8 kilometrelik bir cephe üzerinde on dakika devam edecek olan fişekler ve mehtaplar için 2000 kilo barut kullanılacak ve 5000 havaî fişek 300 metre irtifaa atılacaktır.

Papasın mektubu

Bir köydeki hafriyat boşa çıktı

MANISA, 27 — Ankarada avukat Ali Riza Beyle, Müzaffer ve Hasan Beyler namındaki iki arkadaş Yunanistana hicret eden bir papastan bir mektup almışlardır.

Bu mektupta, Manisanın Çobanisa köyü civarında yeni inşa edilen Nümune köyü yakınında bir yerde bir teneke altın gizlendiği yazılıdır.

Bu zevat, Dahiliye Vekâletinden hafriyat için müsaade alarak Manisaya gelimşler ve resmî memurlarla birlikte hafriyat mahalline gitmişlerdir.

Orada hafriyat yapılmış ve işareti mahsusalı bir taş bulunmuştur.

Ancak bu taşın yakınında altın dolu bir tenekeye rast gelinmediği gibi, boş bir tenekeye bile tesadüf edilmemiştir.

Burada altın yerine gayet iyi sular çıkmıştır.

Avukat ve arkadaşları, hiç bir netice almadan Ankaraya avdet etmişlerdir.

Iki tayyare kazası

Paris, 30 (A.A.) — Nevyork Heraldin Paris nüshası, Texas'da Dallasdan aldığı bir telgrafı yazıyor: Bu telgrafa göre iki tayyare kazası olmuş, sekiz kişi ölmüştür.

Transontinental hattı tayyarelerinden birisi yeni Meksikada Albaquerq civarında yere düşmüş, beş kişi ölmüştür.

Diğer taraftan Texasta San Antonio üzerinde iki askerî tayyare çarpışmış ,3 kişi ölmüştür.

Beynelmilel buğday itilâfı

Londra, 30 (A.A.) — Arjantin murahhas heyetinin reisi, buğday hakkında yapılan beynelmilel itilâfı bu sabah hükûmeti namına imza etmiştir.

SON HABERLER

Dünya Yahudileri Cenevrede bir toplantı yapıyorlar

Almanya da müdafaaya hazırlanıyor

Cenevre, 30 (A.A.) — Bütün dünya yahudileri namına salı günü Cenevrede toplanacak konferansta Almanyadaki yahudilerin evvelce haiz bulundukları hakların kendilerine iadesini temin için yahudiler tarafından girişilecek hareket ve teşebbüsün ana ve nazım hatları hakkında müzakere ve tetkikler yapılacaktır.

Cenevre, 30 (A.A.) — Salı günü Cenevrede toplanacak olan dünya yahudi konferansı, Almanyadaki yahudilerin hukukunun iadesini temin maksadiyle sarfedilecek faaliyetin ana hatlarını tetkik edecektir.

Almanyada mukabele

BERLİN, 30 (A.A.) — Dün şark Alman pazarına olan merbutiyetlerini gösteremk için Almanyanın her noktasından gelen otomobilcilerin muvasalatı münasebetiyle Danzing hükûmeti tarafından tertip olunan kabul resminde Alman propaganda nazırı M. Goebbels demiştir ki:

"Milliyetperver sosyalist Almanya başka milletlere ait olanları onlara vermek istiyor. Fakat, diğer milletlerin de Almanyaya ait olan hürmet etmelerini talep ediyor.

Milliyetperver sosyalist Almanya beynelmilel yahudilerin tertip ettikleri suikasta karşı kendisini müdafaa etmek mecburiyetindedir.

Almanyadaki mevkilerini kaybeden bu yahudiler şimdi Rayiş aleyhinde hasmane bir mücadeleye girişmiş bulunuyorlar. Hükûmetimizin 6 aylık mevcudiyeti esnasında 2 milyon işsize iş bulduk. Bir çok vilâyetleri tamamen işsizlik afetinden kurtardık. Beynelmilel Marksistliği imha eyledik ve Alaman milletinde nefse itimat ve millî dava hislerini tekrar uyandırdık.,,

Yahudiler toplandı

Almanyadakilerin akıbeti Avusturyadakileri de korkutuyor

Paris, 30 (A.A.) — Siyonist kongresi faal komitesi, Arlosoff'un katli münasebetile yeniden tetkik taraftarları aleyhine yapılacak ittihamnamelere dair kongreye yapılacak teklif hakkında henüz bir şey anlaşılmamıştır.

Dünkü umumî celsede müzakereler şiddetli olmuştur. Göze çarpan müdahaleden birisi, Viyanalı M. Waldman tarafından yapıldı. M. Waldman, Alman yahudilerinin akibetinden Avusturya yahudilerini de tehdit ettiğini söyledi ve kongreyi Avusturyanın ırkçılık aleyhindeki mücadelesine yardıma devam etti.

Diğer taraftan, M. Berllocker, Siyonist icra heyeti namına, Sioynist teşkilâtının Alman hükûmetile Filistine döviz naklı hakkında müzakerelere giriştiği hakkındaki havadisleri tekzip etti.

Rusya — Fransa

İki devleti yaklaştıran Hitler olacak!

Paris, 39 (A.A.) — Tan gazetesi, günün yazısında Sovyet haricî siyasetinden bahsediyor ve diyor ki:

"Rusyanın bilhasa sulha, emniyete, sonra da malî, iktısadî yardıma ihtiyacı vardır. Ademi tecavüz misaklarına işte Moskova bu sebepten ön ayak oldu ve Sovyet Rusya ile Polonya arasında itimatkâr münasebetler de, işte bu sebepten olmuştur.. Hatâ o kadar itimatkâr ki, bazıları ,yakın bir zamanda Varşova ile Moskova arasında salğam bir anlaşma bile tahmin ediyorlar.. Bütün bunlar, bugünkü millî sosyalist hükûmetin eseridir. Sovyet haricî siyasetinin inkişafını tecil eden Hitler siyasetinin kabahatidir.,,

Yunanistanda

Ordunun tasfiyesi yüzünden münakaşalar

Muhaliflerle muvafıklar arasında atışmalar oldu

Atina, 30 (Hususi) — Harbiye nazırı Ceneral Kondilis, ordunun tasfiyesi hakkında kanun lâyihasını dün meclise vermiş ve müstacelen müzakere ve kabulünü talep etmiştir.

Bunun üzerine söz alan muhalif fırkaları reislerinden M. Kafandaris, bu kanun lâyihasını şiddetle tenkit ederek, bu lâyihanın hedefi Venizelist zabitleri ordudan uzaklaştırmak olduğunu söylemiş ve esbabı mucibe lâyihasının meclise tevdiine kadar lâyihanın tehir müzakeresini talep etmiştir.

Bu tenkitler karşısında başvekil M. Çaldaris kürsüye çıkarak muhalif fırkalarını ihtilâl ve kıyam hareketlerini teşvik ve teşci etmekle ittiham etmiş, misal olarak 6 mart darbei hükûmetini indiren Ceneral Palastrası muhaliflerin müdafaa etmesini göstermiştir.

Başvekilin bu söz.eri, mecliste şiddetli arbedelere sebebiyet vermiş, M. Kafandaris tekrar söz alarak kabineyi yalnız fırkacılık gayret ve zihniyetile yapılmış kanun lâyihalarını meclise vermekle tekrar ittiham etmiş muhalif reis'erinden M. Papa Anastasyo da arkadaşının bu söz'erini teyit ederek ordu arasında kıyam ve isyanı körükliyenlerin, meclise bu gibi lâyihalar verenler olduğunu söylemiş, lâyihanın müzakeresine başlanmıştır.

Yunanistan meclisinde hararetli bir celse

Atina, 30 (A. A.) — Ajansı bildiriyor: Yunan meclisinin dünkü celsesi çok hararetli olmuş ye bu sabah dörde kadar sürmüştür. Hükûmet mart altısında Pastras hareketi hadiselerinde zimethal olan zabitlerin tebidi hakkındaki kanun lâyihasının reye konulması meselesinde büyük bir galebe temin etmiştir. Muhalefetin ısrarına rağmen meclis derhal müzakere icrasını 80 reye karşı 124 reyile kabul ve lâyihayı ilk kıraatinde tasvip etmiştir.

Kaçakcılığa karşı

Bazı yerlerde askerî muhafaza teşkilâtı

Ankara, 30 — Gümrük vekâletinin yaptığı tetkikata göre kaçakçılık vakalarını yüzde sekseni cenup mıntakasındadır. Bu itibarla Cezreden itibaren Zamo, Imadiye, Ravandiz mıntakalarının karşısına gelen Şimdinan, Asute mıntakalarının muhafaza teşkilâtı da yakında askerileştirilecektir.

Bundan sonra İstanbul, Marmara, Kızılvize, Kars mıntakalarının askerileştirilmesine başlanacaktır.

İtalyada valiler değişiyor!

ROMA, 30 (A.A.) — İtalyada valiler arasında geniş mikyasta tebeddüller yapılacaktır.

Havas ajansına göre bu değişiklikler valilerin hepsini Faşist yapmak içindir.

Almanyada

Mücrimler boyunlarında levhalarla dolaştırıldı

FRACFORT 30 (A. A.) — Fakir komşularının çayırındaki otları aşıran Francfort civarından üç zengin köylü, Hitler Milisleri nezareti altında, boyunlarında ,bu hareketlerini takbih eden levhalarla köyün sokaklarında dolaştırılmıştır.

Cümhuriyet bayramı için

Ankara, 29 — Cümhuriyetin onuncu yıldönümü kutlulama komisyonun temsil heyeti Recep beyin riyasetinde toplanarak bütün memlekette verilecek temsilleri tesbit etmiş, ordu ve köyler için yeni piyesler hazırlanmasını kararlaştırmıştır. Yüksek komisyonlar da konuşulanları karar latına almıştır.

Yunanistan

Boğazlar meselesinden vaziyeti ne dir?

Atina: 30 Atina ajansı) — Bir takım gazeteler Boğazlar hakkında bir misak yapıldığı takdirde Yunanistanın alacağı vaziyete dair bazı haberler neşretmişlerdir. Bu haberler mesul mahafilin görüş ve düşünüşlerini aksettirir bir mahiyette değildir. Türkiyeye samimî dostluk rabıtalarile bağlı olduğu malum bulunan yunanistan boğazlarda ilişiği olan meselelerle pek ziyade alâkadar olmaktadır.

Yunanistan böyle bir misak hakkındaki vaziyetini, bu misakın havi olacağı madde ve hükümleri öğrendikten sonra, kararlaştırıp tanzim edecektir.

Yunan başvekilile beraber..

ATİNA, 30 (Hususî) — Alınan malûmata göre Yunan Başvekili M. Çaldarisin Anara seyahatine Emniyeti umumiye müdürü M. Ebert te reafkat edecektir.

Varşova radyosunun Türk geceleri

Varşova, 30 (A.A) — Eylûlün ikinci günü Varşova saatile saat sekizde, Varşova radyosunda bir Türk konseri verilecektir.

Proğram şöyledir:

1 — İstiklâl marşı ve Leh milî marşı.

2 — Divertissement pour orkestr (Adnan B.) M. Oziminskinin idaresinde.

3 — Dört Anadolu şarkısı (Cemal Reşit B.) Aneara musiki muallim mektebi muallimlerinden M. Kazimir Çekotovski teganni edecektir.

4 — Muhtelif alaturka pâkâlar

Bundan maada cümhuriyetin ilânının onuncu yıldönümü münasebetile de o akşam Varşova radyosunda bir Türk gecesi tertip olunacaktır. Bunun programı bilâhare bildirilecektir.

Yeni casuslar

Strasburg, 30 (A.A) — Evvelki gün Metz'de tevkif edilen casus Jacques isminde genç bir Fransız mühendistir. Tevkif edildiği zaman üzerinde bulunan bir istihkâm plânlarını mühendis Sarrebruck'da bir kadın Alman casusuna verecekti.

Gazetecilerin gezintisi

Istanbul Matbuat Cemiyetinin tertip ettiği vapur gezintisi dün yapılmıştır.

Matbuat Cemiyetinin davetlileri cemiyet tarafından tutulan Akay idaresinin Pendik vapurile saat on beş buçukta Köprüden kalkmışlar, vapur Kadıköyüne uğradıktan sonra Marmârada dolaşmış, Florya açıklarında biraz durmuş ve Heybeliye gitmiştir.

Heybeliden saat yirmi birde Köprüye gelinmiş, burada gündüz çalışan arkadaşlar vapura geçmişler, Boğaziçinde Kavaklara kadar bir gezintiyi müteakip yarımda Köprüye dönülmüştür.

IŞARETLER

Tarihin büyük geçidi

Tarihin büyük geçidini bundan 11 sene evvel bugün geçtik. 30 Ağustos harpten sulha geçilen bir geçitti.

Sevr esirliğinden Lozan hürlüğüne bu geçitten geçerek kavuştuk.

Orta Anadoludan Akdenize baka bakı yayla havasını içen ordu bu geçitten kartal gibi, rüzgâr gibi aşarak Akdenize indi.

Saltanat bu geçitte can verdi. Hilâfet bu geçitte düşmanla elele tepetakla geldi. Yeni eskiyi burada mağlûp etti. Şapka burada fesi yendi. Madde hurafeye burada tekme attı, 13 üncü asırdan 20 inci asıra bir günde buradan aştık.

Onun için 30 Ağustos dünya tarihinde:

1 — Askerlik bakımından,

2 — Politika bakımından,

3 — Sosyal hareketler bakımından daima kendini hatırlatan bir yer tutacaktır.

Evvelâ, askerlik bakımından 30 Ağustos,

Mondros mütarekesi Türk vatanını emperyalistlere istedikleri gibi hareket etmek üzere açık bırakmıştı. Bu mütareke yalnız kaybedilmiş bir harbin değil kaybolmuş bir vatanın, kaybolmuş bir istiklâlin de vesikası idi. Bu vesikanın en göze çarpan tarafı vatanın her bucağının işgal kuvvetleri tarafından ele geçirilmesi idi. Mondrosa ve Mondrosun hazırladığı akıbete silâhla cevap veren millet 919 dan beri ana vatanı her cephede adım, adım müdafaa ediyordu.

919 dan 922 ye kadar dövüşmeler Akdeniz kıyılarından Sakarya boylarına ve Ankara yakınlarına kadar geniş bir sahada cereyan ediyorlu. 30 Ağustos da mâna ve mahiyeti tamamen vazihleşen büyük taarruza kadar Anadoluda harpler bir müdafaa harbi karakterini taşıyordu. 26 Ağustos 1922 den sonra harp birdenbire taarruz harbi halini aldı. Büyük taarruz 26 Ağustosta başladı. Daha 24 Ağustosta başkumandan, ordu kumandanları (Küçük şühut) kasabasında toplandılar. Asıl taarruzu yapacak olan 11 piyade ve 3 süvari fırkamız geceleri yürüyerek düşmana gözükmeden Afyonkarahisarın cenubunda Akarçay ile Ahır dağları arasında toplandılar.

26 Ağustos sabahı başkumandan Gazi Mustafa Kemal, Büyük erkânı harbiye reisi, cephe kumandanı Kocatepeye geldiler taarruz buradan idare olundu.

Sabahleyin beş buçukta Türk topları Afyon kalesini dövmiye başladılar. Ateş fasılasız akşama kadar sürdü. Kesif topçu ateşi altında düşman tarafından bir senedir cins cins silâhlarla tahkim edilen, bir senedir kuvvetlendirilen Afyonkarahisar bir günde sustu. Afyonda dünyanın en yeni slâhları, silâh fabrikalarının en modern markaları bize karşı yığılmıştı.

27 Ağustosta taarruz devam etti. Düşman şimale atıldı. 30 Ağustosa kadar düşman mütemadiyen takip edildi. Düşman ordusu şarktan ve cenuptan ikinci ve birinci ordularımızla şimal ve garpten süvari kolordumuzla Aslıhanlar mıntakasında tamamen ihata edildi. Artık düşman ordusunun İzmire doğru kaçmasına da imkân verilmedi.

Sadri Etem

(Devamı 4 üncü sayıfada)

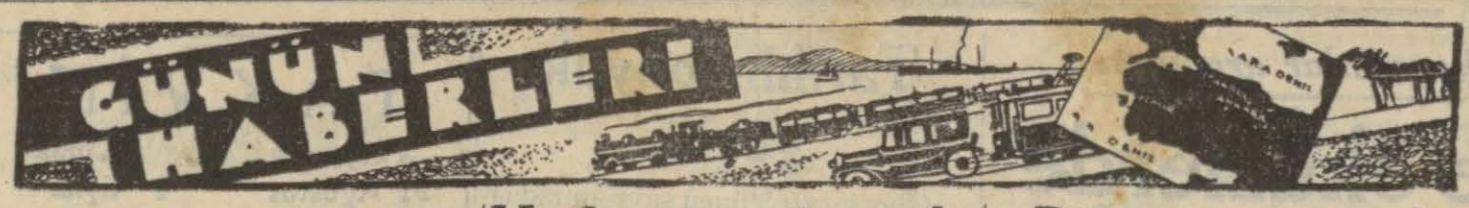

Süt işleri

Belediye bunu kökünden halle çalışıyor

Belediye süt işini kökünden hal için yeni bazı kararlar almak üzeredir. Bu iş hakkında tetkikat yapılmaktadır. Hazırlanacak bir rapor şehir meclisinin Teşrin evvel toplanmasında görüşülecektir. Şehir dahilindeki ahırların ıslâhından sonra mikroplu sütler kısmen azalmış isede cıvar köylerden gelen sütler yine mikropludur. Bağlarda da verem basiline tesadüf edilmesi çiftlik ve ahırların tam bir surette islâh edilmesi lüzumunu göstermektedir ahırların sık, sık teftişe tabi tutulması yeniden şube müdürlerine bildirildiği gibi sokaklarda pis kaplarla süt satılmasının önüne geçilmeside emir edilmiştir. Evvelce yoğurt yapılan yerler hakkında da bir talimatname hazırlanmıştı. Bu gibi imalâthanelerin ehemmiyetle teftişi bildirilmiştir.

Çocuklarda şehir sevgisi uyandırmak

Belediye, halkta bilhassa çocuklarda şehir sevgisi uyandırmak için Maarif Vekâleti talim ve terbiye dairesinin nazarı dikkatini celbetmektedir. Bunun için mekteplerde şehir sevgisi mevzulu konferanslar verilmesi, bu işe muayyen bir proğramla devam edilmesi istenmektedir.

Beldiye, halkı da şehre bağlamak ve şehri sevdirmiye çalışmak için hars ve san'at cemiyetlerinin yardımlarını istiyecektir. Belediye, bu işde kendisinden ziyade ilim, san'at cemiyetlerinin büyük roller oynıyaceğına kanidir. Şehir sevgisi için bu gibi cemiyetler proğramında muhakkak büyük bir yer ayırmalıdır.

Bir saatçinin dikkate değer mütalaası

Saatci Ibrahim Ruhi bey isminde bir zat saatçilik hakkında bir kitap neşretmiştir Ibrahim Ruhi bey kitabında şayanı dikkat tekliflerde bulunmaktadır. Kıtapta deni o ki:

"Memleketimize senevî 200000 lira kıymetinde muhtelif saat ve aksamı ithal edilmektedir.

Bu saatlere ve teferruatı nevi ve zerafetlerine ve piyasada fazlalık veya noksanlığına göre lâakal % 50, % 80 nisbetinde bir kazanç ve zam ilâvesile satılmaktadır. böyle fahiş zamlarla yapılan satışların baliğ olacağı yekûnü teemmül etmek, işin ehemmiyet ve fedakârlığını takdire kifayet eder. Iktiza eden ilk sermayeyi koymak suretile bu işi Türk tayyare cemiyeti üzerine almalıdır. Bu suretle tayyare cemiyetine bir haylı varidat temin etmiş olur. Cemiyet bu takdirde memleketimizde bir de saatçilik fabrikası kurar, bizide harice milyonlarca lira vermekten kurtarabilir ,.

Altın kaçırırken

Dün Izmirli bir müsevi ecnebî vapurlarına verilmek üzere altın kaçırmak üzere iken yakalanmıştır. Altınların mikdarı 275 Türk altınıdır. Zabıta tahkikata vaziyet etmiştir.

Kadastro işlerinde

Yarım milyonluk kiralı emlâk bulundu

Bir eylülden itibaren Kadastronun âçer kişilik olan bu kollardan birisi Küçükpazaada Hocagıyasettin mahallesinde ikincisi Şehzadebaşı Balabanda mahallesinde üçüncüsü de Kumkapı Tülbentçihüsamettin mahallesinde çalışacaklardır. Bu üç heyetin işlerini tetkik için bir merkez komisyonu teşkil edilmiştir. Bu komisyonda kadastro hâkimile maliyeden bir azâ bulunacaktır. Yeni kol teşkilâtile İstanbul kadastrosunun daha çabuk bitirileceği tahmin ediliyor. Eski teşkilâtın üç komisyonu Ahırçelebi, Balıkpazarı, Rüstempaşa gibi kalabalık mahallelerdeki çalışmalarına devam edeceklerdir. şimdiye kadar. Istanbulda (18) mahallenin kadastrosu yapılmış ve buralarda yarım milyon lira kıymetinde gizli emlâk bulunarak hazine hesabına kaydedilmiştir.

Alacaklı, borçlu

Tophanede Karabaş mahallesinde dere sokağında sakin Hüsnü ile aynı mahallede oturan seyyar manav Tevfik arasında alacak yüzünden çıkan kavgada Tevfik Hüsnüyü kundura bıçağile kolundan yaraladığından yakalanmıştır. Yaralı Hüsnü berai tedavi Beyoğlu hastane yatırılmıştır.

itfaiye mektebinden çıkmıyanlar mesleke alınmıyacak

Bu seneki belediye bütçesi müsait olmadığı için itfaiye mektebinin bu sene açılmasına imkân görülmemektedir. Ancak, gelecek sene belediye şehrimizde bir itfaiye mektebi açacak ve bundan sonra itfaiye hizmetine girecek olanların doğrudan doğruya bu mektepten mezun olmaları esası kabul edilecektir.

Otomobil altında

Dün Mecidiye köyünde oturan 10 yaşında Nuriye 1576 numaralı otomobil çarparak ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Şoför Istavri yakalanmış çocuk da Etfal hastahanesine yatırılmıştır.

VAKIT
Gündelik, Siyasi Gazete
Istanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu
Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
Idare telefonu : 24376
Telgraf adresi: Istanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46
Abone bedelleri:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik:	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

ilân ücretleri :
Ticari ilânların ilân sahifelerinde santimi 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.
Resmi ilânların bir satırı 10 kuruştur.
Küçük ilânlar :
Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Bir sene içinde

Himaveietfal cemiyeti ne işler görebildi?

Istanbul himayeietfal cemiyeti şubesinin 932 senesi varidatı 24,900 küsur liradan ibarettir. Maamafih bu varidatın 10,700 lirası eski senelerdenberi muvakkat hesaplarda kalmış olan bir kısım varidatın tasfiyesi neticesi olduğundan hakiki varidat ancak 13,300 liradan ibarettir.

Istanbul şubesi, varidatının bu azlığına rağmen bu sene zarfında 1663 çocuğun tedavisi için her ay 2500-2700 kadar çocuğa süt vermiştir. Her ay vasatî bir hesapla verilen sütün miktarı 900-1000 ve şeker miktarı da 140-150 kilodur.

Merkeze merbut anneler birliği de fakir validelere 180 takım kundak vermiş, elli mektepli çocuğu mükemmelen giydirmiş, süt damlasından süt almakta olan 80 küçük çocuğu da ayrıca giydirdiği gibi 300 den fazla çocuğa da muhtelif eşyalar vermiştir. Istanbulda cemiyet menfeatine verilen kostümlü balo varidatı 2500 lirayı bulmuştur. Istanbulda cemiyet için bir bina temin etmek üzere 5000 lira tahsis edilmiştir. Merkezi umuminin de yardımile bu arzunun bu sene zarfında tahakkuk ettirileceği ümit edilmektedir.

Himayeietfal Istanbul şubesinin 933 varidatı muhammenesi 13,000 ve masarifi muhammenesi de 13,000 lira olarak hesap edimiştir.

İstimlak işini kestirme hal için teklif

Belediye kanunen istimlâk edilecek bina ve arsa sahibile anlaşmağa mecburdur. Bu olmadıkça istimlâk yapılamaz. Halbuki bir kısım bina ve arsa sahipleri fazla kıymet istiyorlar. Iş mahkemeye intikal ediyor ve uzuyor.

Belediye bunu nazarı dikkate alarak istimlâk kanununun tadili için teşebbüste bulunmuştur. Belediyenin teklif ettiği şekle göre binanın gayri safi iradı muayyen bir adetle darp edildikten sonra çıkacak netice o bina veya arsanın kıymetini gösterecektir.

Hükûmet, tetkikat yapmağa lüzum görmüştür.

Bazı cemiyetlerin işleri

Zabıta, Harp Malûlleri, Haliç idman Yurdu, Musiki Teavün cemiyetlerinin muamelât ve hesabatını tetkike lüzum görmüştür.

Şimdiye kadar alâkadarlara faydalı olacak yerde bir takım şahsî emellere alet olarak zararlı bir şekil alan bazı cemiyetlerin feshi için mahkemeye müracaat edilmesi muhtemel görülmektedir.

Bir küfe kaldırılırken ..

Dün Meyvehoşta açıkgöz biri bir üzüm küfesi kaldırmak istemiştir. Meyvehoşta Zıya beyin 12 numaralı sergisinden Kasımpaşada oturan manav Mehmet dolu bit üzüm küfesi almış, fakat küfe ile beraber görülerek polis tarafından yakalanmıştır.

Defterdarlıkta yeni kadro

Küçük ve büyük memurlar kadrosunun kat'î şekli

İstanbul Maliye teşkilâtı yarından itibaren mülgadır. Bunun yerine bir aydan beri üzerinde çalışılan yeni teşkilât kaim olacaktır. Bu itibarla bütün maliye memurlarının heyecanla bekledikleri gün gelmiş sayılabilir.

Bütün memurlar bugün olamazsa cumartesi günü yeni vaziyetlerini tamamile anlamış bulunacaklardır. Büyük memurlar arasındaki tayinleri evvelce yazmıştık. Diğer tayinleri de yazıyoruz:

Tahsil muavinleri: İstanbula İzmir müstahkem mevki muhasebecisi Şefik, Beyoğluna (derdesti tayin) Üsküdara (derdesti tayin).

Tahakkuk muavinleri: Henüz tayin edilmiştir.

Malmüdürlükleri: Beyoğlu Mehmet Ali), Eminönü (İbrahim), Beşiktaş(Cevdet), Kadıköy (Tevfik) Üsküdar (Cemal), Fatih (Ragıp) Beyler.

Fatih malmüdürlüğünde ikinci malmüdürü Mazhar Bey Galatasaray Tahsil Başmemurluğuna tayin edilmiştir.

Tahsil ve Tahakkuk şubeleri : Yeni teşkilâta nazaran 40 tahsil ve 40 tahakkuk şubesi kalacaktır. Bunların lüzumu kadar başmemuru ve müteaddit tahsil, tahakkuk ve tebliğ memurları olacaktır. Bunlardan maada Maliye Vekâleti tarafından tayin edilen 50 tahakkuk müfetişi vardır.

Kadroda 20 tahsil müfettişi de mevcuttur.

Maliye müfetişleri: Maliye müfetişleri İstanbulun tahsil ve tahakkuk işlerile meşgul olacakların dan bunların maiyetinde yüksek tahsil görmüş 20 tetkik memuru bulunacaktır.

Yeni vazife alanlar

Karasu malmüdürü Ali, Maarif Vekâleti muhasebe mümeyyizlerinden Azmi, Amasya merkez müdürü Necmettin, Tosya malmüdürü Abdurrahman, Mersin merkez malmüdürü Abdullah, Gaziantep merkez malmüdürü Sezai, Taşköprü malmüdürü Hamdi, Haymana malmüdürü İhsan İsmail, Tavşanlı malmüdürü Şemsettin, Yabanabat malmüdürü Şevki, Maliye Vekâleti takip teftiş memurlarından Necip, Sadi, Sabri, Cemil, Hüseyin, İrfan, tasfiye kaleminden Cemal, kavanin müdürlüğünden Nihat Muzaffer, Abdullah Cevdet, İlhami, bütçe müdürlüğünden Abdülkadir, hesabat müdürlüğünden İhsan, Hayri, Mehmet Cemal, merkez muhasebeciliğinden Muhittin, Osman Nuri, levazım müdürlüğünden Hulûsi, memurin müdüryeden Mücteba, Mustafa, Ankara defterdarlığından muamele vergisi memuru İ Hakkı, Hava muhasebesi tetkik memurlarından Rasim, Millî müdafaa muhasebesinden Hikmet, Maliye muhasebesinden Cemal, Yahya İzzettin Beyler İstanbul Maliye teşkilâtına tayin edilmişlerdir.

15 Yıl Evelki VAKIT

31 Ağustos 1918

— Şeyh Ahmet Sünusî Hazretleri, şimali Afrika müslümanları namına zatı Hazreti Padişahiye biat etmek üzere şehrimize gelmiştir.

— Bugün taklidi seyif merasimi yapılacaktır. Padişah Dolmabahçe sahil sarayı hümayunundan kablelzühur bahren Eba Eyübü Ensarî türbei şerifesine azimet ve resmi taklidin ifasından sonra alayı valâ ile Edirnekapısından biddühul Fatih camii şerifine muvasalat ve Fatih Sultan Mehmet Han magfurun türbesini ziyaret edecektir.

Mezbahada kesilen hayvanlar arasında

İneklerde ve öküzlerde verem hastalığı çoktur

Iki sene içinde mezbahada kesilen ecnebi hayvanların yarısı veremli imiş!

Karağaç mezbahasında yapılmakta olan pay mahallinin inşaatı tamamen bitmiştir. Yakın bir zamanda açılacak, kesilmiş etler üstü tamamen kapanmış olan bu asrî yerde tevzi ve taksim edilecektir.

Mezbahanın su ihtiyacı da yakın bir zamanda daha ziyade tatmin edilecektir.

Et nakli işinde kullanılan kamyonların eskidiği görülmüş ve Kasaplar Şirketine tebliğat yapılarak vesaitin yenilenmesi bildirilmiştir. Kasaplar Şirketi yeniden iki büyük kamyon alacakatır.

Mezbahanın diğer noksanlarının nelerden ibaret olduğu hakkında alâkadarlar tarafından tetkikat yapılmaktadır. Tetkikat bir rapor halinde şehir meclisine verilecek ve noksanların ikmali için tahsisat istenecektr.

Tutulan bir istatistiğe göre, 1 haziran 931 den 31 mayıs 932 gayesine kadar mezbahada 22.669 yerli öküz, 2072 yerli inek, 116 ecnebi inek ve öküz, 1766 erkek manda, 1099 dana, 976 malak 2 deve kesilmiştir.

1 Haziran 932 den 31 Mayıs 933 gayesine kadar ise 20161 yerli öküz, 4433 yerli inek, 95 ecnebi inek, 1600 erkek manda 1894 dişi manda, 1179 dana, 47 boğa, 3 deve, 1767 malak kesilmiştir.

Mezbahaya getirilen hayvanlarda en çok görülen hastalık veremdir. Bilhassa verem sığır hayvanlarında pek çok tahribat yapmaktadır. İstanbul mezbahasında görülen vukuatın hiç bir medenî şehirle kıyas kabul etmiyecek derecede fazla ve korkunç olduğu anlaşılmaktadır.

931 haziran başlangıcından 31 mayıs 933 e kadar yerli öküzlerde 932 mevziî, 12 umumî verem, yerli ineklerde 229 mevziî, 9 umumî, ecnebi öküz ve inekte 50 mevziî 3 umumî, mandalarda 10 mevziî, 1 umumî verem görülmüştür ki cem an 1245 hayvanda vereme tesadüf edilmiştir.

Bunlardan 26 sı imha olunmuştur. Bu miktar bir sene zarfında kesilen hayvanlarla mukayese edilirse yerli öküz yüzde 4,17, yerli inekte yüzde 11,34 ecnebi inek ve öküzde yüzde 47, mandada yüz de 28 dir .

İki senelik istatistiğe göre fazla hastalık görülen yani en hassas olan ecnebi ineklerdir. İki sene zarfında mezbahaya gelen ve kesilen ecnebi ineklerin hemen nisfının verem olduğu tahakkuk etmiştir.

Yerli ineklere gelince, 931 senesine nazaran 932 de verem bir derece azalmıştır. Veremin en çok cihaz itibariyle olduğu anlaşılmıştır. Şu halde hayvanların yaşadıkları ahırların gayri sıhhî olduğu tahakkuk etmiştir.

Koca Rayiştag'ı yüzbaşı Goering yaktırmış !

Meşhur bir Fransız avukatının ifşaatı: 1800 kilo infilâk maddesi

PARİS, 24 — Fransanın en meşhur avukatlarından Moro Gafferi gayet mühim ifşaataa bulundu ve "Rayiştağın yakılmasından mes'ul olan zat, yzbaşı Goering'dir. bunu ispat edecek delâilim var.,, dedi.

Fransız avukat, Rayiştağı yakmakla maznun komünistleri müdafaa için çağrılmıştı.

Rayiştag davasını etraflı bir surette tetkik eden Fransız avukatı şu sözleri söylemiştir :

"Rayiştağı yakmakla maznun olanları müdafaa için Lâypzig muhakemesine müracaat ettim. Usul dairesinde takdim olunan bu istida üzerine haftalar geçti. Onun için kendimi müdafaa heyeti arasında sayıyorum. Bununla beraber bana müsaade edilmiyeceğini biliyorum.. Çünkü Hitler rejimi hakikatten korkar. Sebebi de, Ratyiştağın yakılmasını emreden zatın, yüzbaşı Goering olmasıdır. Bütün hâdiseyi onun tertip ettiğine kaniim. Rayiştagı yakmak emrini de o vermiştir.

Rayiştağı yakmak için 1500, 1800 kilo infilâk maddesi kullanılmıştır. Bu maddeleri naklet mek için Rayiştağ reisinin ikametgâhı ile bitiştiren gizli geçitten geçmek lâzımdır. Yangın sıraların de reisin sarayında yüzbaşı Goering ikamet ediyordu.,,

Parisli avukatın bu beyanatı, Almanyanın Paris sefiri tarafından protesto edilmemiştir.

Von Hindenburg, Berline döndü

Berlin, 30 (A.A.) — Cümhur reisi Von Hindenburg, Alman hükûmeti nezdinde yeni tayin edilen büyük ve orta elçileri kabul etmek için şarkî Prusyada Meudeck'deki malikânesinden bugün Berline dönmüştür.

Von Hindenburg, bugün yeni Amerikan elçisi M. Dodd'ü kabul etmiştir. Elçi, itimatnamesini Von Hindenburga takdim etmiştir.

Iki kamyonu soyan haydutlar yakalandılar

Tire, 29 — Dün gece İzmirden gelen iki kamyon meçhul kimseler tarafından tecavüz edilerek yolcular soyulmuş, tahminen yüz lira kadar para gaspedilmiştir.

Faillerin Akkoyunludan Mehmet ve Mustafa oldukları anlaşılmış, ikisi de zabıta tarafından yakalanmıştır.

Tarihin büyük geçidi

(Baş tarafı 3 üncü sayıfamızda)

30 Ağustosta muharebeyi bizzat başkumandan idare etti. Aslıhanlar mıntakasında ihata edilen düşman ordusunun kısmı küllisi kat'î olarak imha edildi.

31 Ağustosta kaçabilen düşman ordusu dökünüleri şiddetle takip ediliyordu. Gazi, Uşaka doğru demiryolu boyunca çekilmekte olan düşman kuvvetlerini ve Eskişehir civarındaki düşman grupunu da mağlûp etmek için tertibat oldı. Gazi işte o gün "Ordular, ilk hedefiniz Akdenizdir, ileri,, emrini verdi.

9 Eylûlde ordumuz İzmirde idi. 20 eylûlde garbî Anadoluda tek düşman neferi kalmamıştı . Bunun için 30 Ağustos askerlikçe mağlûpluktan zafere geçilen bir geçit oldu.

Sonra, politika ve diplomasi bakımından 30 Ağustos,

Büyük harp Mondros mütarekesi ile bitti. Mondros mütarekesini kabul eden devlet filen hâkimiyetine de nihayet vermiş demekti. Mondros mütarekesinden sonra Türkiye bir devlet değildi, hele Sevr muahedesile o bir müstemleke parçğalanmış bir vatan halini almıştı. 1919 Mayısından beri devam eden harpler arasında devletlerle bazı siyasî temaslar vukua geliyordu. Fakat temasların ifade ettiği ulh manası, bizim için hiç te istenen bir sulh değildi. Onlar boyuna Sevr ahkâmından bahsediyorlardı. İnönü, Sakarya harplerinden sonra yapılan sulh tekliflerinde de İtilâf devletleri için Türk davasını anlamak imkânsız bir halde idi.

Meselâ Sakarya harbinden altı ay sonra (22 Mart 1922) müttefikler bize bir mütareke teklifi yaptılar. Bu mütareke teklifi Türk istiklâl harbini müttefiklerin anlayışı itibarile dikkate lâyıktı.

Bu mütareke teklifine göre müttefikler Türkiye ile Yunanistan arasında cereyan eden harbe bir hakem sıfatiyle karışmak istiyorlardı. Halbuki istiklâl harbinin başlangıcında müttefikler bizimle harp halinde idiler. Sakaryada Türk kuvvetini denedikten sonra kendilerini bir vesile ile safı harp harici sayıyorlardı. Fakat Sakarya zaferi onları istediğimiz sulha yaklaştıramamıştı. Sulha benzer şartları gene tadil edilmiş Sevrden başka bir şey değildi. Halbuki 30 Ağustostan sonraki harp vaziyeti derhal diplomasi münasebetlerinde kendisini göstermiştir.

Ordu İstanbul kapılarına ve boğazlara yanaşınca bir kaç sene evvel mevcudiyeti hakkında şüphe edilen, siyasî varlığı hiçe sayılan memleket büyük saygı ile anılmıya başladı.

Mudanya mütarekesini teklif eden müttefikler Sevr şartlarından derhal vazgeçtiler. Lozan 30 Ağustosun bir sonudur. Onun için Sevr den Lozana bu geçitten aşarak vardık.

Daha sonra sosyal hareketler bakımından 30 Ağustos,

30 Ağustosta yalnız Avrupalı düşmanlar değil yerli fakat yabancılarla elele vermiş olan düşmanlar da davalarını kaybettiler. Hilâfet ve saltanat istilâcıların yanında yer almıştı. Düşman cephesinin bozgunluğu onun da bozgunluğu demekti. 30 Ağustos başkumandan harbinin sonunda Türk inkılâbı inkılâp sıarının en kuvvetlisini yaşadı. Müsavi insanlardan mürekkep vatan tezini tahakkuk ettirdi. Modern âlemin kalplerde yaşıyan müsavi insan ahlâk düsturunun sırrına biz ancak 30 Ağustos akşamı erdik.

Türk istiklâl harbi iç düşmana, dış düşmana karşı tek cepheli idi. Dış düşman malûm. İç düşman, devleti milletin iradesi olmaktan meneden saltanat, hilâfet, orta zaman kültürü, medrese, tekke, festi.

İç düşmanın karargâhı saray, kışlası medrese idi. Orta zamanın beyni sarayda yaşıyordu. Saray 30 Ağustos zaferinin koşan askerin ayak sesinden yıkıldı. 30 Ağustos bu itibarla Türkiyede yalnız bir askerî zaferin, siyasî muvaffakıyetin eseri olmadı, o, Türk rönesansının ilk sebebi oldu.

30 Ağustosta ölenler Türk ronesansı için can verenler kahramandılar.

30 Ağustos yalnız Türkiye için değil, bütün mazlûm milletler için bir kurtuluş örneği oldu. Dünya o zamana kadar sanıyordu ki emperyalizme karşı gelinemez, Avrupa emperyalizmine isyan edilemez. 30 Ağustos emperyalizmin bir millet önünde yenildiği gündür. O gün bugündür. Dünyada, mazlûm milletler arasında bir kımıldanma var. Bu kımıldanmada bütün gözler 30 Ağustos harbinin idare edildiği Kocatepeye dikiliyor. Ve orada büyük şefi, Gaziyi görüyor.

Mâna ve mahiyeti itibarile hudutları aşan büyük zaferin 11 inci yıl dönümünü anarken diyorum ki, zaferin büyük mimarı başkumandan zaferin büyük işçisi büyük ordu ve cephe ilerisinde, cephe gerisinde köyle, şehirle, kadınla, erkek le çocuğu ile ihtiyariyle tek bir kalp gibi işliyen büyük millet bayramın kultu olsun.

TAKVİM

	Perşembe	Cuma
	31 Ağustos	1 Eylül
	9 Cema.evel	10 Cema.evel
Gün doğuşu	5,25	5,27
Gün batışı	18,46	18,43
Sabah namazı	3,17	3,55
Öğle namazı	12,15	12,14
kindi namazı	15,57	15,55
Akşam namazı	18,46	18,43
Yatsı namazı	20,24	20,20
msak	3, 8	3, 0
Yılın geçen günleri	244	245
kalan„	126	125

RADYO

Bugün

İSTANBUL

18 den 18.30 a kadar Gramofon — 18.30 dan 19 a kadar Fransızca ders (İlerlemiş olanlara mahsus). 19 dan 20 ye kadar Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları — 20 den 2.30 kadar Nebil oğlu İsmail Hakkı B. 20.30 dan 21.30 a kadar Kemani Reşat Bey ve arkadaşları refakatile Vedia Riza Hanım ve Muzaffer Bey — 21. 30 dan 22 ye kadar Gramofon — 22 den itibaren Anadolu ajansı, Borsa haberleri, saat ayarı.

M. Heryo, Rusyada

TCHKHAS, 30 (A.A.) — M. Heryo ve arkadaşları ile Fransız sefiri, dün saat 18 de Nieproguesten buraya gelmişlerdir.

Misafirler Dniper, Hidro elektrik santralını gezmişlerdir. Bu santral ,beş senelik plânın son eseridir.

Müteakiben alominyom fabrikalarını gezen misafirler saat 19 da Rostofa hareket etmişlerdir.

Orta Asyada

Meşhur Timurşah öldürülmüş !

Türkistanaa iğtişaşlar eksik değil

Çinlilerin tahakkümüne karşı kıyam ederek büyük muvaffakıyetler kazanan ve Çin Türkistanın istiklâlini temin eden mücahitler hakkında verilen son malûmat, endişe uyandıracak mahiyettedir.

Pekinden (Taymis)e bildirildiğine göre Çin Türkistanında kıyam eden Türk ve müslüman reisler birbirlerile mücadele etmektedirler.

Kıyamın başlıca liderleri Tunganlı Türklerinin reisi Ma — Çon — San idi. Ma, Türkmen lideri Timur şahla Kırgız lideri Osman arasında vuku bulan ihtilâflardan Kâşgar şehrini zaptetmiş bulunuyor.

Timur ile Osman arasında vuku bulan mücadele esnasında Osman dağlara çekildiği için Timur onu takip etmiş, Ma, Timurun uzakta bulunmasından istifade ederek Kâşgar şehrini ele geçirmiştir.

Ma, daha sonra Tunganlardan bir kuvvet göndererek Timuru beklemiş, bu kuvvet Timuru öldürmeğe muvaffak olmuş ve taraftarlarını dağıtmıştır.

Timurun kesik başı çarşılarda dolaştırılmış ve Kâşgarda sükûnet teessüs etmiştir.

Asurîler

KralFaysalın seyahati gecikti

Asurî rüesası sadakatlarını arzettiler

BAĞDAT, 24 — Kral Faysalın hareketi bir hafta daha teahhür etmiştir. Arap gazetelerinden Alamul Arabi bu meseleden bahsederek diyor ki:

"Kral Hazretlerinin bu sırada sulh ve sükûnu temin eden âmilleri kuvvetlendirmek için memleketi ve halkı arasında bulunmaları lüzumludur.,,

Kral Faysalın tac giymesi yıldönümü münasebetiyle bütün Arap matbuatı yazdıkları yazılarda Kralın yeni ve müstakil Irakın yaratıcısı olduğunu kaydetmişlerdir. Asurî reislerinden 14 kişi Kral Faysala Amadiyeden şu telgrafı göndermişlerdir:

"Asurî reislerinin ekseriyetini teşkil eden bizler, cemaatimiz içinde isyan edenleri takbih eder ve bunların kralımız, hükûmetimiz ve vatandaşlarımız tarafından gösterilegelen nezaket ve şefkate karşı nankörcesine hareket ettiklerini beyan ederiz. Devletin kuvvetleri tarafından fesat unsurlarını izale için alınan mükemmel tedbirlerden dolayı memnun olduğumuzu ilân etmeyi vazife biliriz.,,

Irak askerleri Bağdada avdetleri münasebetiyle fevkalâde merasimle karşılanacak, berberlerin askerleri traş etmeleri, kahvecilerin kahve vermeleri için tertibat alınmıştır.

Vakıt'ın edebî tefrikası: 25

Gönül tuzağı

Selâmi Izzet

— Vallahi ne istediğinizi bilmiyorum ki... Karı koca, her ikisi de iyi insanlardır. Aylıklarını muntazam veririer...

Genç hanım dedi ki:

— Onların hususî hayatlarını öğrenmek istemiyorum. Yalnız bir şey soracağım.. Günay Hanımın babası ne iş görür?.

— Memurdur efendim..

— Kızı da çalışıyor mu?.

— Evet, büyük bir avukatın daktilosudur...

— Nişanlı mı?.

Kapıcı gülümsedi:

— İşte bunu bilmiyorum... Bir şey duymadım.. Yalnız genç bir bey var, sık sık gelir... Uzun boylu, gözlüklü bir genç bey.. İyi bir çocuk... Ama doğrusunu söyliyeyim.. İşin iç yüzünü bilmiyorum.. Yok yere dedi kodu yapmıyayım. .

Genç hanım artık dinlemiyordu. Kapıcı sustu.. Hanım:

— Teşekkür ederim, dedi..

— Sizin geldiğinizi haber vereyim mi?.

— Hacet yok..

Genç hanım gitti. Otomobiline binip uzaklaştı. O zaman kapıcı avcunu açtı. Elinde on lira görünce dudaklarını ısırdı:

— Vay canına!..

— 16 —

Hizmetçi Bülendi misafir salonuna aldı:

— Biraz bekliyeceksiniz, dedi... Küçük Hanım sokağa çıktı. Fakat neredeyse gelir.. Yemeğe geleceğini söylemişti.

Bülent salona girdi:

— Pek âlâ, beklerim.

Hizmetçi kapıyı çekip gitti. Bülent eşyalara baktı.. Salon adeta müze gibiydi. Her eşyanın ayrı bir kıymeti vardı. Duvarlara güzel, kıymetli tablolar asılmıştı. Birinin önünde durdu:

— Ne güzel, diye söylendi.. Böyle bir tabloyu odama asmak isterdim..

Bu arzu onu düşündürdü.. Esmanın kendisini nasıl karşılıyacağını bilmiyordu. Birden güzelliğine güvendi:

— Adam sen de, bana fazla kafa tutamaz. Yüzümü görünce yumuşar..

Pencerenin önüne gitti. Elini cama dayayıp dışarısını seyretmeğe başladı.

— Babası bize böyle bir apartıman hediye etmelidir..

Birdenbire kalbi çarptı.. Apartımanın önünde bir otomobil durdu.. Esma indi..

— Haydi bakalım!.. Yüz yüze geleceğiz..

Bir az sonra kapı çalındı. Sesler duyulud. Salonun kapısı açıldı.. Esma girdi ve haykırdı:

— Sen misin!..

Bülent gülümsiyerek ileriledi:

— Evet benim... Adadan birden bire indiniz.. Bana veda bile etmediniz.. Beni böyle yüz üstü bırakmanız için her halde mühim bir sebep olacaktı. Bunu anlamağa geldim..

— Sanki bunu bilmiyorsunuz değil mi?. Adada gülünç oldum. Hem orada iken beni pek aradığınız yoktu..

Bülent gözlerine bütün şefkatini topladı..

— Senden af dilemeğe geldim Esma... Seninle şaka ettim. Beni ne kadar sevdiğini anlamak istedim.. Sen şakayı çok ciddîye aldın... Her neyse, beni affedecek misin?.

Bu da söz müydü?. Onu karşısında görür görmez affetmişti.. Yüzüne baktıkça içi açılıyordu... Onu karşısında görünce mesut olmuştu...

Yaklaştı, sokuldu:

— Sahi adadan benim için mi indin?.

— Elbette... Sen gittikten sonra ada, benim için boşaldı...

— Böyle olacağını anlıyamamıştım.. Neden bu ay benden o kadar uzak durdun?. Beni artık istemiyorsun sandım.. Adaya tekrar gidecek misin?.

— Niyetim yok..

— Günay ne der?.

Sesi hazinleşti:

— Gün ay bir şey demez.. Günay benim için sadece bir arkadaştı..

Esmanın artık hiç bir endişesi kalmadı..

Bülendin elinden tuttu, geniş divana sürükledi:

— Gel burada oturalım!.

Oturdular.. Bülent bir sigara yaktı.. Sigaranın havada halkalanan dumanları arasında, taze, canlı, hrikulâde güzel bir yüz, bir genç kız yüzü görüyor ve bu hayali gözlerinden kaybetmemek istiyordu..

Esma sordu:

— Ne düşünüyorsun Bülent?.

— Hayatı!. İnsan kuş gibi... Dün adadaydım.. Bugün burada senin yanındayım..

Esma kedileşti, sokuldu:

— Neresi daha iyi?.

(Devamı var)

Bir dövülme iddiası

Karagümrükte Hasan Fehmi paşa caddesinde simitçi furununda tezgâhtar Ali polise müracaat etmiş, Balatta simitçi furununu kiralamakta olan Mustafa ile aynı furunda çalışan Şevket tarafından dövüldüğünü ve başından yaralandığını iddia etmiştir. Suçlular yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

§Evelki gün saat 13te Büyükada da Nizam caddesinde 42 numaralı evde oturan on yaşlarında Niko isminde bir çocuk Nizam caddesinde bisikletle gezmekte iken yere yuvarlanmış vücudünün muhtelif yerlerinden fena halde yaralanan Niko tedavi edilmek üzere Yedikule Rum hastanesine önderilmiştir.

Yunanlı yüzücüler şehrimize geliyorlar

Federasyonlar arasında yapılan bir anlaşma üzerine Yunanlı yüzücülerin bizimkilerle karşılaşmak üzere İstanbula gelmeleri kararlaştırılmıştır.

8 — 9 eylûl tarihlerinde Büyükderede lidoda yapılacak ve Yunanlı gençler bu tarihten evvel şehrimize gelmiş olacaklardır.

Yunanlılarla yüz mtere serbest ve sırt üstünde Türkiye şampiyonlarından Orhan, 200 serbestte Saffan, 400, ve 1500 de Salim Beylerle bayrakta Halil, Agâh, Orhan, Saffan Beylerden mürekkep takımın karşılaşması ihtimali kuvvetlidir..

Bittabi ayrıca ihtiyat yüzücüler de bulunacaktır.

Polis Haberleri

Meryemana kandili

Bir yangına sebep oldu, komşular söndürdü

Evvelki gün saat 19da Kasımg nanî mahallesinde Yuğurthane sokağında kömürcü Kostinin evinde merdiven başında duvara asılı bulunan Meryem ana kandilindeki yağlar birdenbire alev almış. Tavana kadar yükselen alevler tavanı yakmağa başlıyarak gittikçe büyüyen ve tehlikelileşen bir yangın başlangıcı şeklini almış. Hiç bir şeyden haberi olmıyarak eve gelen Kosti Efendi Meryem ananın saçaklarının alevler içinde olduğunu, evin de tavanından Meryem anananın yanması yüzünden alevi aldığını görünce ne yapacağını şaşırmış. Feryada başlıyarak, yananın yangından kurtarılması için etraftan imdat istemiştir.

Kosti efendinin avaz avaz feryadını işiten mahalle halkı telâşla Kostinin evine koşmuşlar ve Meryem ananın tutuşması yüzünden evde yangın çıktığını anlıyarak içlerine bir telâş düşmüş. Hemen kovalara yapışarak yardıma koşmuşlar.

Kosti efendinin çırpınmaları ve telâşlı haykırmaları arasında evvelâ tutuşup, etrafa sirayet ederek büyüyen Meryemana kandili yangınını söndürmüşler. Sonra sıra için için alevlenen tavana gelmiş, ellerindeki kovaların bir kısmının muhteviyatını da tavana boşaltarak gittikçe büyümek, koca bir mahalleyi yakmak istidadında olan yangını söndürmüşlerdir. Yangının söndüğünü gören Kosti efendi biraz rahat nefes alarak, yardım hususunda fedakârlığı görülen komuşularına teşekkür etmiştir.

Parasız kavun !

Dün gece, saat 14 te Yalıköyünde balıkçı Çamur Ihsanla Istinyeli Rifat Beykozda Yalıköyündeki Mustafa efendinin karpuz sergisine gelerek parasız bir kavun alıp gidecekleri sırada, aldıkları kavunun parasını istiyen ve sergide çalışan Mahmuda evvelâ çıkışmışlar. Fakat Mahmut kavunu parasız vermek istemediğinden üzerine saldırarak yumrukla, tokatla döverek kavunu almak istemişlerdir. Bunun üzerine polis yetişerek zorba alıcıları yakalamıştır.

Tehlikeye düşen bir karpuz kayığı

Sirkeci iskelesi kayıkçılarından Şükrü kayığına karpuz yükliyerek Yemişten açılmış, Sarayburnu açıklarına gelince yakından geçen Akay vapurlarının dalgasına tutulmuş, kayığa çarpan büyük dalgalar kendisine alabura olmak tahlikesini geçirtmiş, bu dalgalardan bir kısmı kayığa dolarak zaten ağzına kadar tıklım tıklım karpuz dolu olan kayık batmak tehlikesine maruz kalmıştır. Vaziyetin tehlikesini gören Şükrü etraftan imdat istiyerek bağırmıya başlamıştır.

O esnada Sarayburnundan geçmekte olan bir motörde bulunan Ahmet ve Ömer efendiler bağıranın imdadına koşarak Şükrüyü motöre almışlar. Şükrü motöre alınır alınmaz gelen son bir büyük dalga, karpuz yüklü ve içi kısmen su ile dolu kayığı silip süpürmüştür.

AŞK DELİSİ

HÜKÛMDAR

—41— *Yazan: Niyazi Ahmet*

İhtiyar kapuya doğru uzaklaşırken süvari kolundan yakaladı:

Ama sakın ha bizim burada olduğumuzu söyleme...

— Baş üstüne efendim.

İhtiyar kapıya çıkınca bir sürü atlılarla karşılaştı.. Bunları görünce şaşırmış gibi geri döndü:

— Bunlar kim?. diye söylendi.

— Abazanın askerleri, tanıyamadın mı bunak?.

— Affedersiniz.. Abazanın askerlerine hürmetim var.. Evime gelenleri geri bırakmam.. Hepiniz sığmazsınız ama, içeri buyurun..

Süvari, ihtiyara doğru yanaştı.. Tam karşı karşıya geldikleri vakit karanlıkta sükûtu kamçılıyan bir ses duyuldu.. İhtiyar iki adım geri fırlamıştı..

Bu, süvarinin attığı bir şamardı:

Köpek.. Benim dediğimi yap..

Süvarinin sözleri belki bitmemişti.. Attığı şamar, belki devam edecek ve ihtiyarı ayakları altına alacaktı. Fakat o, şamardan daha korkunç daha tüyler ürperten acı bir silâh sesi yayıldı..

Ses, ıssız gecede derinleşirken süvari birdenbire sendeledi ve:

— Yandım... Diye inliyerek yere kapandı...

Bu, iki arkadaşı Konyaya götürüyorum diye Abaza askerlerinin pususuna düşüren ve bu pusuyu bizzat hazırlıyan süvari idi.

Iki arkadaş, ihtiyarla muhaverelerini dinlerlerken Rahim, sürüne sürüne bir parça daha yaklaşmıştı. O esnada yakaladığı kolunu bırakmış olan Mehmet, Rahimin uzaklaştığını fark edince kendisi de giderek gürültü çıkarmamak için arkadaşının bir ihtiyatsızlık yapmıyacağına hükmetmiş, muhavereyi dinlemeğe başlamıştı. Fakat Rahimin, hiç bir günahı olmıyan ihtiyarı bir tokatla yere seren bu alçak adamı bir saniye daha sağ bırakmıya gönlü razi olmadı.. Şimşek sür'atiyle piştovunu çekerek ateş atti..

İhtiyar silâh sesini müteakip süvarinin yere yıkıldığını görmüştü. Bir saniye vakit geçirmeden yerinden fırladı. İhtiyarın fırlamasile on beş el silâhın patlaması bir oldu.. İhtiyatlı ve tecrübeli ihtiyar, bu hareketiyle muhakkak bir ölümden kurtulmuştu.. Abaza askerleri, yıldırım gibi bahçeye dolmuşlardı.

Karanlıkta iki el daha silâh patladı ve iki süvari daha kadit birer gölge halinde yerlere kapandı. Ve bir ses kükredi:

— Rahim kendini kolla..

Bunu Mehmet söylemişti. Hiç bir vakit ihtiyatı elden bırakmıyan Mehmet, savaşta delicesine döğüşürdü. Fakat o, daima Rahimi düşünürdü.. Rahime seslendikten sonra kılıcını çekti, kalabalığa doğru atıldı..

Kaçmak, can kurtarmak imkânsızdı... Nasıl olsa öldürüleceklerdi..

Bir sürü gözü kanlı serserinin ellerinden kurtulmak akla alınmıyacak şeydi.

Mademki ölecekler, öldürmeden ölmek erlere yakışmazdı.. Bunun la beraber, ne Rahimde ne de Mehmette ölüm korkusu vardı. Mehmet ilk atılışta bir kaç kişi devirmişti.. O vakite kadar silâhın kimler tarafından atıldığını, kimlerin mukavemetine uğradıklarını bir türlü kestiremiyen Abaza Paşa adamları, önlerine çıkan Mehmet üzerin atıldılar..

Karanlıkta kılıç şakırtıları korkunç akisler bırakarak uziyordu..

Rahim, Mehmedin atılışını gördü.. Etrafının sarıldığını fark eder etmez:

— Medet...

Diye haykırdı. Ve bir saniyede kümenin üzerine çullandı. Uzun ve ağır kılıcını elinde bir çırmak gibi kullanıyordu.

İlk kurban, Mehmede mızrağını havale etmek istiyen bir serseri oldu. Rahim, kılıcını sapladığı bir adama bir daha bakmıyor, gözleri delecek gövde arıyordu. Yere yıkılan serseri:

— Yandım... Diye bağırdıktan sonra yüzü kuyun yere uzandı..

Rahim, etrafını hiç kollamıyordu.. Birden, arkasından tam kulağının dibinde imiş gibi fakat çok tehlike olduğunu ihsas eden bir ihtarla şaşırdı:

— Arkadaş, kendini kolla..

Bu, ihtiyarın ihtarı idi.. Rahim, birden geri döndü.. Kendisi kadar cüsseli bir askerin kılıcını göğsüne dayamış olduğunu gördü. Bu adam, arkadan yanaşmağa muvaffak olmuş, ve tam kılıcını saplıyacağı esnada ihtiyarın ikazı üzerine geri dönmüştü.

Rahim, kılıcın ucunun göğsüne temasiyle ürperdi. Fakat, mukavemet edecek veya kendini kurtaracak vaziyette değildi.. Geç kalmıştı. Bir saniye gözü, göğsüne dayanan kılıca kaydı.. Ne yaptığını düşünmeden elindeki kılıcı bıraktı ve iki elleriyle hasmının kılıcına yapıştı.

Vaziyet çok feci idi. Asker, eline geçen fırsatın farkında idi. Vakit geçirmeden kılıcını Rahimin göğsüne havale etti. Rahim, ses çıkarmadı. Elleri kan içinde kalmış, kılıç göğsüne saplanmıştı. Fakat Rahim, insan kudretinin üstünde bir gayret sarf ederek elleri parça parça olduğu halde kılıcı göğsüne saplanmaktan, daha fazla girmekten menediyordu..

Uzaktan hadiseyi görmüş olan ihtiyar, vaktinde yetişememekle beraber, Rahimin kollarında son kuvvet damlası da bitmek üzere iken askerin üzerine fırladı. İlk hamle ile onu yere yıkmış, bir hançer darbesile ayakları altına sermişti.. İhtiyar, öyle bir hızla hücum etmişti ki asker kımıldıyamamıştı bile..

Rahim yerinde sendeledi. Kanlı elleriyle göğsüne saplanmış hançeri çıkardı. Rengi sap sarı kesilmişti.. Dizlerinde kuvvet kalmamıştı.. Gözleri zifiri bir perde ile örtülmüştü.

Kılıç şakırtıları devam ediyordu.. Mehmedin, nefes alması,, solumasını duydu..

(Devamı var)

SPOR

Fikirler

Spor için

Şehirlerimizdeki sinemalardan istifade etmeliyiz

Geçen yazımızda Rusyada spora verilen ehemmiyetten bahseder - ken, sporun memleketimizde de ilerlemesi için daha çok, cem'î spo ra ehemmiyet vermemiz lâzım geldiğini ve bu işe sporu evvelâ memlekette tanıttırmakla başla - mak zarurî olduğunu işaret etmiş- tik.

Filhakika spor memleketimizde henüz yerleşmiş olmadığı gibi spor namına bildiklerimiz de sadece güreş ile futboldan ibarettir. İç memlekette sporun alfabesi olan beden terbiyesi ile atletizmin he - nüz bilinmediği yerler çoktur. Bu itibarla ilk hedefimiz beden terbi- yesi ile sporu ve spor nevilerini memlekette muntazam bir prog - ram dahilinde tanıtmak olmalıdır. Spor mıntakalarını ve teşekkülleri- ni, bütün memleketi içine alacak dereceye getirmek evvel emirde maddî imkân meselesidir. Bunun için sporu sadece bu teşkilât vası - tasiyle memlekette tanıtmıya ça - lışmak lüzumu kadar kolay ve ça- buk olamaz. Bundan dolayı sporu tanıtmak hususunda daha başka yardımcılar aramak lâzımdır.

Bizce bu mevzu üezrinde (Halk evleri) teşiklâtımdan istifadeyi da - ha geniş bir mikyasta temin et - mek çok mümkündür. Yanılmıyor- sak, bgugün memleketimizin (54) şehrinde (Halkevi) vardır. Halk evlerinin proğramında ise spor mü him bir mevki tutuyor.

Bunun için her Halkevinde ay - rılmış olması lâzım gelen spor şu- belerinin faaliyetini daha ziyade artırmak lâzımdır. Bundan sonra sporu tanıtmak hususunda en fay- dalı olacak müesseselerden birisi de sinemalardır.

Sinemalar memleketimizde en çabuk yayılan müesseseler arasın- dadır. Bir çok şehirlerimizde sine- ma salonları vardır. Bu sinemalar- da haftanın bir gününü (Spor gü- nü) olarak kabul ve temin ettir - mek bugünlerde memleketin genç- lerine münhasıran spor filmleri göstermek ve ayni salonlarda mü- tehassıslara filmlerde gösterilen hareketleri ve oyunları anlattır - mak zannediyoruz ki en faydalı hareketler arasındadır. Bu şekil si- nema sahipleri için de faydalı olur.

Çünkü bunda bir iki sene evvel İstanbulda bir sinemanın (Genç- lik ve spor) ismiyle gösterdiği film ler gençlik arasında o kadar alâ - ka uyandırmıştı ki filmlerin üçün- cü ve dördüncü gösterilişlerinde bile salon boş kalmıyordu.

A. Sırrı

Rusyada atletizm varlığı

Rusyada tetkikat yapan beden terbiyesimütehas- sısı Vildan Âşir Beyin görüşleri

Cumartesi günkü Spor sayıfamızda

"Tenis„ oyunlarında kıyafetin rolü

Hangisini daha çok beğeniyorsenuz?

Uzun mu, kısa mı, etekli mi, eteksiz mi ?!

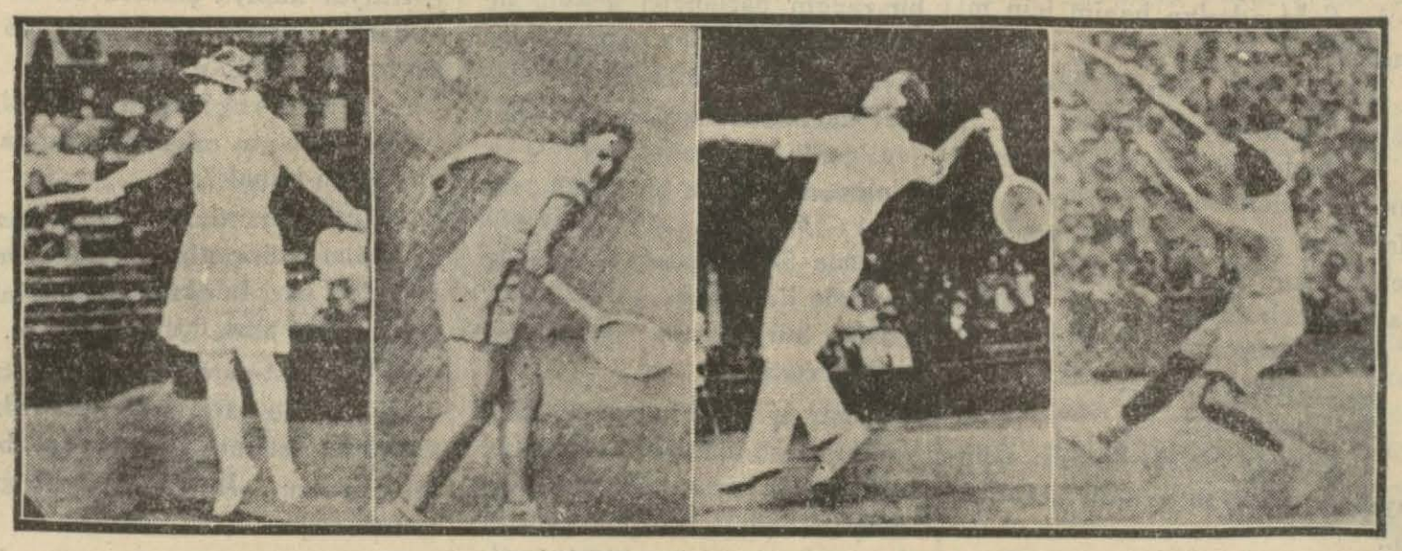

Tenis kıyafeti değişmek üzere- dir. Bu değişme son Davis kupası maçlarında, yukarıda resmini gör- düğünüz Ostenin yaptığı maçlar - da birdenbire göze çarpmış ve bir itiraz tufaniyle karşılaşmış olması- na rağmen tenis kortlarında uzun pantalonlarını çıkararak kısa pan- talonla oynıyan erkekler. birdenbi- re çoğalmıya başlamıştır. Maruf Fransız oyuncusu Koşe bile, aley- hinde bulunmasına rağmen kısa pantalonla maç yapmış ve "bu kı- yafet, kat'iyen güzel değildir, bu- nunla beraber mühim maçlarda müsaade edilmeli, çünkü hareket - leri kolaylaştırıyor.„ demiştir .

Bu değişme tenis hareketlerinin pekaz görülmesine rağmen, şehri- mizde bile taammüm etmeye ve bazı kortlarda kısa pantalonla te - nis oynıyan gençlere rast gelinmi- ye başlanmıştır.

Son gelen İngiliz gazetelerinde okuduğumuza göre kadın tenisçi - ler de erkeklerdeki bu değişmeye lâkayt kalamamış olmalılar ki on- larda beyaz etkeliklerini çıkarta - rak spor pantaloniyle kortlarda gö rünmeğe başlamışlardır.

Hattâ Amerikada yapılan kadın tenis şampiyonluğu maçlarına Mis Betti Nutal bu kıyafetle girmiştir . Yukarıda onun da resmini görü - yorsunuz.

Bu kılık değiştirme karşısında samimî surette müteessir olanlar pek çoktur. Bunlar beyaz pantalon ve beyaz etekliğin "tenis„ e verdiği güzellik ve zarafetin bu yeni kıya- fetle tamamile kaybolup gidece - ğini iddia etmektedirler. Doğrusu- nu söylemek lâzım gelirse bizim kanaatimiz de buna yakındır. Bu - nunla beraber alâkadar karileri - mizden soruyoruz:

Bu kıyafetlerin hangisi güzel? Arzu eden tenisçilerimiz uzun olmamak şartiyle bu sorguya ce - vap verebilirler. Cevapların spor muharrirliğimize gönderilmesi lâ - zımdır.

Yağlı güreşlerde alınan neticeler

Tekirdağlı Hüseyinle Amerikadan gelen Mülâyim peh- livan zorlu bir karşılaşmadan sonra berabere kaldılar

Bostancıda Himayeietfal cemi - yeti tarafın tertip edilmiş bulunan yağlı güreşlere ait müsabakalar bi tirilmiştir. Hakem heyeti mira - lay Mehmet ve Hakkı Beylerden terekküp ediyordu. Kartal kayma kamı Hamdi, jandarma kuman - danı Yüzbaşı Kaşif, Himayeietfal cemiyeti reisi Etem Kaptanın hi - maye ve müzaharetleriyle göreşle- rin mükemmeliyeti temin edilmiş - ti.. Kadın, erkek iki bine yakın seyirci güreşleri takip için rahat rahat yer bulmuşlardı. Güreşler esnasında Kırklareli mebusu Şev - ket Bey de hazır bulunmuş ve ken dilerinin teknik meselelerde rey - lerinden istifade edilmiştir.

Küçük ortada en çok dikkati celbeden Adanalı Kâzım ile ara - bacı Hüseyin olmuştur.

Büyük ortada Pomak Mustafa, bu kısmın kahramanı olmuştur... Rakiplerinden birisi kendisine pes etmiş, diğeri de çetin br güreşme- den sonra yenlmiştir.

Baş altı güreşlerinde Dramalı ile Koç Ahmet göreşmişler ve ne- ticede hakem heyeti Koç Ahmedi galip saymıştır. Etem ile Mandı- ralı ahmedin güreşi de heyecanlı

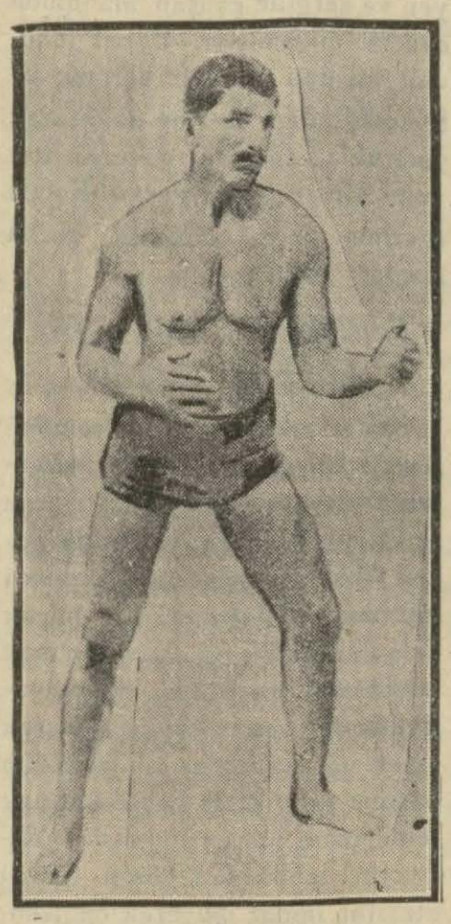

Tekirdağlı Hüseyinle bera- bere kalan Mülâyim pehlivan

Baş pehlivanlar

olmuş, neticede Etem pes etmiş - tir.

Günün en hararetli ve heyecan- lı kısmını, baş pehlivanların güreşi teşkil etmiştir.. Burada evvelâ Bursalı İbrahimle çoban Mahmut tutuşmuşlar, çok mahirane ve ince bir güreşten sonra Mahmut, İbra- himi bir oturak gündesi ile atar - ken, yere serili yırtık prandanın ayağının altından kayması üzerine açılmış ve hakem heyeti tarafın - dan mağlûp sayılmıştır. Mahmu - dun bu talisizliği, bir çok seyirci- leri müteessir etmiştir.

Bundan sonra Tekirdağlı Hüese- yin ile Mülâyim pehlivan karşılaş- mışlardır. Tekirdağlı, yağlı gü - reşin en dikkate değer istidatların- dan birisidir. Mülâyim pehlivan ise şöhretini Amerikada yaymış bir pehlvanımızdır ve memlekete dön- dükten sonra ilk defa olarak gü - reş minderine çıkmaktadır. Bu iti - barla bu karşılaşma büyük bir me rak ve alâka ile bekleniyordu.. Bu- nunla beraber bu güreş diğerleri kadar heyecanlı olmamış ve iki pehlivan tam iki saat güreştikten sonra hakem heyetinin kararıyle berabere kalmışlardır.

Bu karar da önümüzdeki hafta- lar içnide Eskişehirde, Taksimde ve Ankarada yapılacak güreşler i- çin pehlivanları korumak maksadı ile alınmıştır.

Güreşler, gerek tertip ve gerek disiplin itibariyle halkı çok mem- nun etmiştir..

Haberler

Ankarada

Yakında büyük bir komisyon toplanacak

Gazi Terbiye enstitüsü beden terbiyesi şubesi müdürü Niza- mettin Beyle Alman mütehassısı Her Kurt birkaç zamandanberi memleketimizin beden terbiyesi spor ve gençlik teşkilâtı vaziye- tini tetkik ediyorlardı. Bu tetki- kat bitmiş ve raporu hazırlana- rak dün Ankaraya götürülmüş- tür. Haber verildiğine göre tet- kikat bu teşkilâtın dağınık ve yüksek teknikçilere lüzumu ka- dar malik olamadığı ve bu ha- kikatin ancak devletin müdaha- lesi ve sıkı tedbirlerile düzeltile bileceği neticesine varmış bu- lunmaktadırlar.

Öğrendiğimize göre muhtelif tetkikleri birleştirmek ve vaziye- ti ıslah etmek üzere Ankarada Fırka umumî kâtibi Recep Be- yin riyasetinde mahtelif mümes- sillerden mürekkep büyük bir komisyon toplanacak ve spor işlerine yeni bir istikamet veri- lecektir.

Recep Bey Avrupa seyahatin- de spor işleri üzerinde de tet- kikat yapmış ve Almanyada meş- hur mütehassıslardan Karl Diem ile görüşmüştü. Bu kıymetli tet- kiklerden de istifade edilecektir.

Avusturya kalecisi

Fransız takımında ilk maçını yaptı

Fransada, yeni futbol mevsimi, Rasing klübünün bir Macar takımı ile yaptığı maçla başlamıştır.

Rasing klübün karşılaştığı Ma - car takımının adı "Szeged„ dir. Maçın en şayanı dikkat tarafı Yordan ve Hiden isimlerinde iki enternasyonal Avusturya oyuncu - sunun Fransız takımında yer alma- sıydı..

Bunlardan "Hiden„ ismini her halde sporla alâkadar karilerimiz pek iyi tanırlar. Geçen sene Avus turya millî takımının kaleciliğini yapan ve Avusturya — İngiltere maçındaki gösterdiği maharetle is- mi sık sık geçen bu oyuncunun bir sene müddetle tekniğinden istifade edilmek üzere, Fransızlar tarafın davet olunduğunu evvelce haber vermiştik.. İşte Hiden„ Rasing klübünde bu suretle yer almış bu- lunmaktadır.

Fransız gazetelerinin yazdıkla - rına göre, maç o kadar büyük bir hararet göstermemiş ve iki takım üçer sayı ile berabere kalmışlardır. Birinci devre 1 — 3 Fransızlar le- hine bitiği halde, Macarlar ikinci devrede iki sayı birden çıkarmışlar dır. Fransız gazeteleri Hidenin ufak bazı hatalarına rağmen çok güzel bir oyun oynadığını işaret ediyorlar..

ÇOCUK

Milli mücadelede bir tayyareci hatırası :

Kırık Kanatlar

Güzel Afyon Karahisarı düşmanlar işgal etmiş hepimiz esir olmuştuk.. Düşmanlar bize akıl ve hayale gelmiyen işkenceler yapıyorlar, ve bizi güzel yurdumuzdan ayırmak istiyorlardı. Her gün karadan, havadan düşman bombaları beynimizi parçalamak için çlışıyor uğrşıyordu..

Kara, kap kara günlerdi. İşte bugünlerden birinde idi. Birdenbire gökler oğuldamağa, ufuklar parlamağa başldı. Sönük gözlerimle semayı seryediyor, bu harikalar yaratan gürültülerin ne olduğunu öğrenmek istiyordum.

Evet gördüm. İşte iki Türk tayyaresi... Sönen gözler parlıyor, kalbimizde sarsılmıyan ümit şulesi parlıyordu.. Demek dünya gözü ile ay yıldızı bir kere daha görmek bize nasip olacaktı..

Kahraman tayyarecilerimiz Afyon üzerinde bir kaç dönüş yapmadan karşısına pis düşman tayyareleri çıktı.. Aşağıdan alçak düşman topları gürlemeğe başladı. Bir an içinde sema bir harp meydanına döndü.. Şarapnallar patlıyor, mermiler iniyor, tayyareler iniyor, çıkıyor, yükseliyor, alçalıyordu.. .

Fakat bütün Afyon Karahisar halkının gözleri semada, bu harbi seyrediyor, gözleriyle ay yıldızlı Türk kartallarını takip ediyorlardı..

Tayyarecilerimiz korkmuyor, düşman tayyarelerini birer birer deviriyor ve yerlere yuvarlıyorlardı.. Artık bütün halk sokaklarda.. Yaşasın tayyarecilerimiz, kahrolsun Yunanlılar.... Sesi Afyon Karahisar ufkunda akisler yapıyor ve koca kayaya çarparak bir kere daha gürliyordu.

Yaşasın tayyarecilerimiz.. Kahr olsun Yunanlılar..

Yarım saatlik mücadeleden sonra Türk kartalları muzaffer bir uçuşla yükselirken uzaktan iki tayyare daha gözüktü.. Bunların da Türk tayyaresi olduğuna şüphe yoktu... Biz oh... Diye çırpınırken gelen tayyarenin alçak düşman tayyaresi olduğunu anlayınca yüzlerimiz karardı. Çünkü gelen Türk tayyaresi değil bir düşman tayyaresi idi.. Fakat Türk tayyarecisi kimden korkar?... Derhal üç düşman üzerine saldırdılar. Tayyarenin birini, onun arkasından birini daha yuvarlarken alçak düşman tayyarecisinin üçüncüsü birdenbire bizim tayyarenin üstüne çıktı ve tayyaremize saldırdı.. Bir bomba, bir duman, arkasından kızıl bir alev çıktı.. Tayyaremiz yaralı kartal gibi aşağıya süzülmeğe başladı..

Güzlerimizin önünde olan bu acı hadise karşısında nasıl yüreğimiz inip hepimizin ölmediğine hâlâ hayret ederim..

Bir kaç dakika sonra, mukaddes ve muazzez şehit tayyarecilerimiz şehire iki saatlik mesafede bulundu...

O gün Afyon Karahisar için bir matem günü oldu.. Yedi yaşından yetmiş yaşına kadar her kes, düşman istilâsına bakmadan, düşman süngülerine, yumruklarına aldırmadan bu iki muazzez şehit tayyareci Bahattin ve Cemil Beyleri hıçkırıklar arasında mezarına koydular...

Işığı daha evvel görürüz ?

Hele top atılırken.. Bayram günlerinde İstanbul taraflarında oturanlar çok iyi hatırlar.

Selimiyede toplar atılırken evvelâ dumanını görürüz sonra sesini işidiriz. Acaba ses neye bu kadar geç kalıyor?.

Bunu âlimler şöyle anlatıyorlar:

— Bu kürenin etrafında hava vardır. Hava tıpkı su gibidir. Dalgaları olur..

Berrak bir su üzerine bir taş attığınız zaman dalgalar nasıl etrafa yavaş yavaş bir halka gibi dağılırlarsa hava içinde de dalgalar etrafa dağılır.

Fakat bu dalgaları yapanlar seslerdir. Evet sesimizdir. Birisine söz söyliyeceğimiz zaman sesinizi çıkartırsınız. Bu ses dalga dalga karşımızdakinin kulağına gider .

İşte denize attığımız taştan hasıl olan dalgalar nasıl uzaklaştıkça dağılır, nihayet kaybolursa sesimizin dalgaları da uzaklaştıkça kaybolur. İşitilmiyecek hale gelir.

Bu ses dalgaları saniyede 200 kilometre giderler. Yani gene bağırırsak bizim sesimiz saniyede 200 kilometre gider.

Halbuki ışık böyle değildir. Işık de ses gibi gider.. Amma saniyede 300 bin kilometre sür'atla..

Yani burada yakacağımız bir lâmba derhal 300 bin kilometre yoldan gözükür. Bu kadar yerden ışık görünmez dersiniz. O da başka... Bunu bizim gözlerimizle göremeyiz, fakat dürbünle gene görürüz..

İşte ses saniyede 200 kilometre gitiği için 300 bin kilometre giden ışıktan sonra gelir.. Bu sebepten evvelâ ışığı görür sonra sesini işidiriz.

ALAY

Güneş lâzım !..

Küçük Ali birkaç gündür hasta idi. Yumurcak onu ziyarete gitti. Bir de ne görsün.. Küçük Ali evde oturmuş resim yapıyoordu. Evet..

Mektepte bir tek çizgi çizmek istemiyen Ali resim yapıyor.

Hemen atıldı:

— Kolay gelsin Ali.. Hem hastasın.. Hem de çalışıyorsun.. Bu da ne..

— Resim..

— Neresi yahu sen resim bilirmisin..

— Bilmem ama mecbur olunca yaparım.. Evvelki gün doktora gittim. Doktor her gon güneş banyosu yap dedi, dün güneş banyosu yaptım. Iyi geldi. Bu gün hava bozuk.. Banyo yapmasam olmıyacak. Güneş resmi yapıyorum ki.. Biraz güneş göreyim diye.. Ne yapalım nurum...

Pul parasında iktisat

Annesi küçük Aliye bir mektup ayrıcada 6 kuruş pul parası verdi. Bu mektuba pulu yapıştır, kutuya at dedi. Küçük Ali gitti. Gelince annesine:

— Anneciğim.. Dedi. Lütfen şu 6 kuruşunuzu alınız..

— Pul alıp mektuba yapıştırmadınmı?

— Baktım.. kimse yoktu. Mektubu hemen posta kutusuna attım kaçtım.. Fenamı anne pul parasını iktisat etmiş oluruz.

30 Ağustos

Zafer ve Tayyare Bayramınız kutlu olsun ..

30 Ağustos zafer ve tayyare bayramı.... Bugünün büyüklüğünü size anlatmak ne kadar zordur.

Çünkü siz, hür bir memlekette, hür bir millet evlâdı olarak dünyaya geldiniz... Pis düşman çizmelerini, iğrenç düşman ayaklarını görmediniz.. Ağızları leş kokan düşman neferlerinin seslerini işitmediniz..

Onların acısını babalarımız anneleriniz, büyüklerini duydu. Yürekleri sızlıya sızlıya, göz yaşlarını içine akıta akıta bu acılara tahammül etti.

Türk semasının üezrine kara bir bulut gibi çöken bu istilâ önünde her kes ümitsiz kaldı. Kanlı gözleri ile kurtuluş yolunu göremedi..

Fakat, bu kara günde, Türkün en büyük adamı, sarı zafer kartalı birdenbire Türkün ümitsiz dünyasında yükselen bir güneş gibi parladı. Türk milletine zafer ve kurtuluş yolunu gösterdi.. Dört sene düşmanla çarpıştı. Anadoluyu yarısına kadar alan düşmanları nihayet denize dökmeğe ahtetti.

Bir gün arkadaşları ile düşündü ve 26 ağustosat harp eden ordunun başına geçti.. Baş kumandanlık muharebesini yapmağa başladı. İki gün içinde pis düşmanları Dumlu pınarda boğuverdi.. Düşmanların baş kumandanı olan ceneral Trikopisi esir aldı.. Ve 30 ağustosta Türk bayrağı zafere kavuştu. Ve 9 eylülde İzmirden bütün düşmanı denize döktü.

İşte 30 ağustostan itibaren her gün, düşman eline geçen bir memleketimiz kurtuldu ve Türk milleti hür yurduna kavuştu.. İstiklâlini kazandı..

Bize bu büyük zaferi kazandıran büyük başın (Gazi Mustafa Kemal) olduğunu söylemeğe bile haçet yok.. O olmasa idi şimdi biz ve siz, pis düşmanların bayrağı altında yaşıyacaktık.. Fakat:

Korkma; sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak...
O benim milletimin yıldızıdır parlıyacak..
O benimdir, o benim milletimindir Ancak.

Hizmetçi kız

Hanım — Kız sen ortalığı hiç süpürmiyorsun. Nedir bu evin halı... Hele şu kanepelere bak.. Bir senelik toz var..

Hizmetçi kız — öyle ise beni ne diye azarlıyorsunuz hanımcığım. Madem ki bir senelik toz varmış.. Ben sizin evinize geleli daha iki ay bile olmadı..

Yazısız Hikâye :

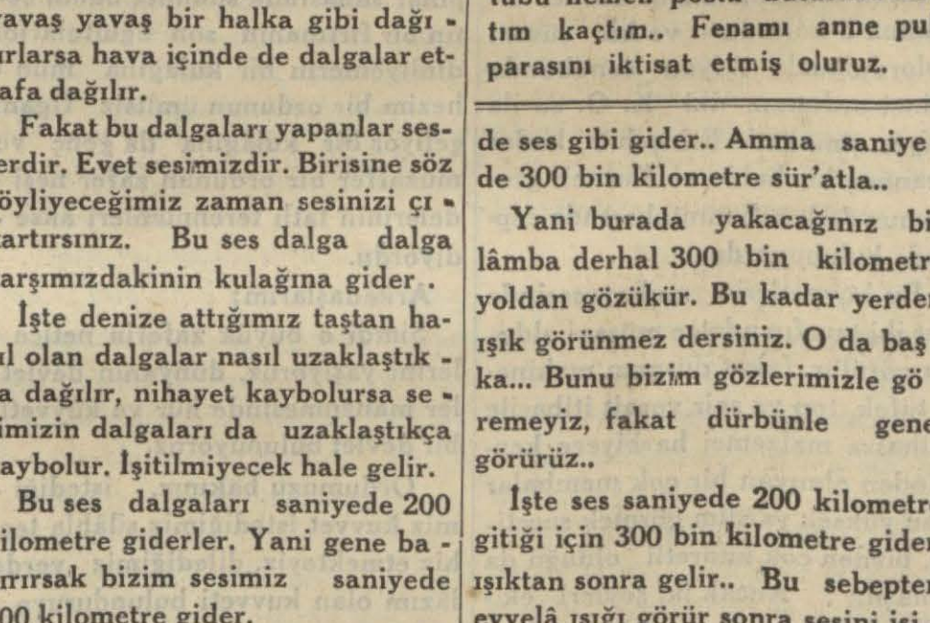

Cabi Efendinin başından geçenler

30 Ağustos bilmecesi: 5

150 okuyucumuza hediye

Bu haftaki bilmecemiz hecelerden cümle teşkilidir :

Du — kur — ni — li — lâ — tik — is — nin — let — i — mil — rk — tü — ri — fe — za — bi — har — dan — man — ku — baş — tos — gus — a — tuz — o.

Doğru halledenler içinde 150 okuyucumuza muhtelif oyuncaklar, şeker, bisküvi, kartpostal hediye edeceğiz.

Hal varakalarının yazıları okunaklı olsun. Isimlerinizi iyi yazınız. Zarfın üstüne "Vakıt çocuk sayfasi muharrirliğine,, diye yazmayı unutmayınız.

Dikkat Temmuz bilmecesinde kazananlar hediyelerini perşembe günü öğleden sonra idarehanemizden almalıdırlar.

Bilmece müsabakası

Bizim bilmediğimiz istediğiniz şekilde, istediğiniz tarzda bilmece yapıp bize gönderenlere ayrıca bir hediye vereceğiz. Isimleri ile resimlerini gazeteye basacağız.

Bir bilmece bulunuz

Eşsiz Zaferin Yıl Dönümü

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Beyazıtta

Resim geçide iştirak edecek harbiye ve ihtiyat zabit mektepleri ile deniz, Maltepe, kuleli askerî liseleri ve askerî kıt'alar üniversite meydanında yer almışlardı. Meydanın ortasına da bir kürsü konmuş ve kırmızı beyaz kurdelelerle bu kürsü süslenmişti.

Ayrıca radyo tesisatı da yapılmıştı. Bu suretle askerî merasimin Bayazıt meydanını dolduran muazzam halk kitlesi tarafından dinlenilmesi imkânı olacaktı.

Kolordu kumandanı geliyor

Tam saat 10,5 ta kolordu kumandanının geldiği haber verilince bir emir yükseldi:

— Merasim duruşu... Hazırol...

Kolordu kumandanı Şükrü Nailî Paşa ile yanında vali Muhittin, ve yeni paşa olan kumandanlar ile kolordu erkânı harbiyesi ve ileri gelen askerî kumandanlarla birlikte evvelâ harbiye mektebinin önün de durdu ve:

— Merhaba.. Dedi.

Genç zabit namzetleri mukabele ettiler:

— Merhaba paşam..

Bundan sonra teftişe başlandı. Kolordu kumandanı sırası ile harbiye, ihtiyat zabit mektebi, deniz ve Maltepe, kuleli askerî liseleri ile kıt'aları teftiş etti. Kumandan paşa her kıt'a önüne geldikçe o kıt'anın muzikası tarafından selâm havası çalınıyordu.

Askerî teftiş bittikten sonra polis, belediye memurları, itfaiye ve nihayet millî Türk talebe birliğinin bayrağı altında toplanan üniversite talebesi teftiş edildi.

Bundan sonra kürsünün önüne gelindi. Ordunun en kıdemsiz zabitlerinden dördüncü alay mülâzimlerinden Şükrü Bey kürsüye gelerek çok heyecanlı bir nutuk söyledi.

Şükrü Bey içten gelen nutkunda bilhassa dedi ki:

Kumandanlarım;

Sizler ki yüzünüzdeki her bir çızğı bir zaferin nişanesidir. O nişaneler ki, yarının zaferi için bize itimat telkin eder..

Şen arkadaşlarım;

Gelecek zaferlerin yapıcıları ve yaratıcıları, bundan tam 11 sene evvel dünyada eşsiz olan bir zaferin şahidi olmuştuk.. Onu bugünkü yıl dönümünü kutlulamak için buraya geldik ve toplandık.. O gün önündeki düşmanı ezmek ve eritmek için toplanan bir ordunun bugünkü bir cüz'ü, bir ufak parçasıyız. Fakat harp etmek için değil, bayram etmek için geldik.. Büyük zaferimizin neşesini bir de fa daha yaşamak, bir daha tatmak için toplandık..

Arkadaşlarım;

20 Ağustos zaferi ile sonu gelen Baş kumandan muharebesi, harp sanatının dünya durdukça ayakta duracak bir eseridir.. Bize ve bizden sonraki nesillere en büyük bir ders ve örnek olacak bir muharebe yalnız bizim tarihimizde değil, bütün medenî memleketlerin harp tarihelrinde hayret ve hayranlıkla yer alacak bir eserdir..

Baş kumandan muharebesi ve bunun şanlı neticesi olan 30 ağustos zaferini yalnız bir kaç günlük **muharebe olarak** mütalâa etmek **doğru değildir.** O günkü muharebeye ve o günkü zafere erişebilmek için o günlere ön olmuş ve başka muharebeler ve başka müca deleler vardır.

Zafer yolunun dikenleri olan bu mücadeleler hayli güç olmuştur... Bu yolda, her milletin yenemiyeceği, katlanamıyacağı güçlükler ve zahmetler karşısında ilerilemiştir.. Bu güç ve dikenli yolun yolcusu olan Türk ordusu azim ve inanımdan bir zere kaybetmiyerek, yılmıyarak yürüdü, yürüdü.. Aksamadı, topallamadı ve nihayet o zafer güneşine kavuştu..

Arkadaşlarım;

Bir kül teşkil eden bu mücadelenin, istiklâl mücadelemizin kısa bir tarihçesini yapacağım. Bir çok haris emel sahipleri Türk milletine ve Türk istiklâline kast etmek ve onu yok etmek sevdasına düşmüşlerdi. Türkiyenin verimli topraklarına rahat rahat yerleşmek, oradan nimetlenmek istiyorlardı. Fakat bu mübarek toprakların sahiplerini, onların göğnünde yatan aslanı ve kanındaki cevheri hiç hisaba katmamışlardı.

Büyük harbin sonu, bu fırsat dümanlarına iş başına geçmek için yeni bir işaret oldu.. Ondan evvel parça parça eritikleri Türk vatanının lokmaları tatlı gelmişti. Son kalan parçayı da yutmak için adeta can çalıyordu..

Hep birden geldiler, bağrımıza bastılar ve ağızlarını açtılar.

Fakat efendiler;

Bu son lokma onlara çok sert geldi.. Her hamlelerinde bir dişleri kırıldı.. Böylelikle teker teker çekildiler. Fakat en sona kalanın bu sert parça dişini değil başını da ezdi..

Arkadaşlarım;

Türk milleti çok mütehammil ve çok sakindir.. Onu idare eden eller, onu zebun ve ciz bıraktıkça, her yediği darbeyi sükûnetle karşıladı.. Fakat bu sabrın da bir de recesi olacaktı.. Nitekim bu sükûnet devam etmedi.. Silkindi, onu bağlıyan ellerden kurtuldu.. Kendi kendine onun benliğini iade edecek ve onun coşan gayretine yol açacak eller ve başlar aradı ve buldu.. Bu başların idaresinde kö pürdü, kükredi..

Ona ne duruyorsun diyenlere işte buradayım, dedi ve vatanına dört bir köşesinden saldıran düşmanlara karşı cephe tuttu. Yer yer müdafaalar ve toprak mücadeleleri başladı.

Arkadaşlarım;

Müfrit kuvvetlerin her zaman ezilmesi değişmiyen bir kaidedir. Türk vatanı ve Türk milletinin bu kaideye rağmetmek istemiyen ulu Gazi bu parlayan ateşlere bir mihrak noktası yaptı ve her mücadeleyi bir elden idare etmek esasını kurdu bu nokta ve bu esası tayin ettikten sonra muntazam bir ordunun bu derde deva olacağını hepimize anlattı, bu genç ordunun teşkili başlandı, çok geçmeden her şeyi yok edilmiş, perişan edilmiş eski bir ordudan yeni, genç ve taze bir ordu vücude gelmiştir.

Bu ordu daha teşekkülü anında birinci İnönü, biraz kendini topladıktan sonra ikinci İnönü, daha olgunlaşınca Sakarya muharebelerini yaptı ve başardı. Onun Kemali büyük zafere can ve vücut verdi.

Arkadaşlarım;

Bu mücadeleler esnasında yalnı dışarıdan gelen düşmanlarla uğraşmıyorduk. Bu düşmanlar kaleyi içinden de fethederiz ümidine düştüler ve bazı kanı bozuk, düşüncesi kıt adamlar tuttular, bunlarla içimizi de kemirmeğe çalıştılar.

Memleketin öz evlâtları bu hainlere uymadı. Evlâdını, babasını cepheye gönderdikten sonra kendisi de bu vatansızlarla uğraştı ve onları alt etti.

Dışarıdan gelen düşmanlardan ilk defa şarktan görünenler yok edildi, sonra cenup kısmı temizlendi ve en nihayet sıra garba gelmişti.

Garpta Sakaryaya kadar sokulan düşman, geriden ve diğer cephelerden gelen kuvvetlerin iştirakile fena bir hezimete uğratıldı ve nihayet 337 sonbaharında Eskişehir — Afyonkarahisar umumî hattına kadar sürüldü. Mevsim yolların hali ve geri teşekküllerimizin henüz tamamiyle tertiplenmemiş olması daha fazla ilerlemeğe imkân vermiyordu.

O kışı orada geçirdik. Yaza kadar kat'î darbe için hazırlandık. Son zamanda düşmanın kuvveti ve konuşu şöyle idi:

Bir Kolordusu Afyon civarında, bir kolordusu Seyitgazi — Eskişehir Bozdağ mıntakasında, bir fırkası şimalde Kocaeli civarında diğer bir fırkası ile bir süvari fırkası da Afyonun garbi cenubisinde ve ve bazı perakende kıt'aları da Aydın demiryolu boyunca garba doğru ve Adalar denizine kadar cephe de ve bir kolordusu Döğer — Altıntaş mıntakasında ihtiyatta bulunmakta idi.

Buna mukabil bizim birinci ordumuz 3 kolordu ve bir süvari kolordumuzla Afyon cenubunda ikinci ordumuz iki K. O. su ile Afyon şimalinde Eskişehre kadar uzanmış bir halde ve Kocaeli grubumuz da kendi mıntakasında cephede bulunuyordu.

Bu kuvvetlerin mukayesesinde her iki tarafın adetçe müsavi olduğu görülür, fakat düşman makineli tüfek, top ve sair vesait itibarile bilhassa malzemei harbiyece kendinden olmıyan bir çok membalardan yüksek yardım görmek suretile, bizden çok kudretli olduğu da anlaşılır. Ancak iki şeyleri eksikti, iyi bir sevk ve idare, kuvvetli bir yürek...

Bu vaziyet karşısında başkumandanın umumî plânı şu idi:

Türk ordusunun büyük kuvvetlerini cenupta toplamak diğer kuvvetlerini de bütün cephede yaymak, asıl kuvvetlerle cenuptan zorlarken diğer cephelerde de taarruz etmek.

25 Ağustos 338 akşamına kadar en ufak teferrüatına kadar her şey hazırlanmış, hesap edilmiş ve hiç bir şey tali ve tesadüfe bırakılmamıştı.

Başkumandan Ankaradan o gün muharebeye müessir olacak yere gelmişti.

26 Ağustos sabahı şafakla beraber güneşin ilk ziyalarından evvel miktarı düşmanınkine nazaran az, fakat imanı kavi, kudret ve kabiliyeti yüksek zabit ve neferlerimiz elinde büyük bir kıymet olan toplarımız, ateş püskürmeğe başladılar, düşman neye uğradığını anlayamadı ve çelik yürekli döğüşmesini ve memleketi için ölmesini bilen piyadelerimiz süngüleri ile düşman hatları arasında göründüler.

Afyon sırtları kanlı çamurla yuğruldu, düşman sarsılmıyacağını zannettiği tahkimatında fetholunmaz bir kale emniyet ile dururken bu nagihani hücum karşısında sarsıldı. Sendeldi ve sonra yüzügeri döndü.

Neferinde korku ve telâş, zabitinde ve kumandanında endişe ve şaşkınlık başladı. Başkumandanları sevk ve idareyi tamamen bırakmış uzakta, seyirci bulunuyordu. Düşman kuvvetleri münferiden kendi başlarına kalmıştı. Taarruzun ilk günü mevzilerinin en kuvvetli kısmı elimize geçti.

Ertesi günü Afyona girildi. 3üncü ve 4 üncü günler düşmanın oradan buradan toplaya bildiği kuvvetler karşımızda muharebe ederken ordumuzun esas plânı, düşmanı imha esasına matuf harekâtı inkişafına doğru gidiyordu.

Bu suretle şimalden ikinci ordu kıtaatı, cenuptan birinci ordu, daha soldan süvari kolordusu arasında sıkıştırılan düşman yavaş yavaş çember içine girmişti, böylece muharebe Dumlupınar sahasına intikal etti.

İşte burada başkumandan muharebesi tecelli etti. 30 Ağustos 338 günü düşmanın artık kaçacak yolu kalmadı. Türk ordusu arasında ve dağlar içinde imha edilmeğe mahkûm idi ve öyle de oldu.

Düşman ordusundan sağ kalabilenler, başkumandan vekili de dahil olduğu halde teslim olmağa mecbur olmuştu.

30 Ağustos 338 akşamı Dumlupınar sahasında sükûnet bulan çetin bir fırtınanın son uğultularını dinliyenlerin bir kulağına münhezim bir ordunun ümitsiz figanı geliyor bir kulağına da genç ve muzaffer bir ordunun zafer neşidelerinin tatlı terennümleri akediyordu.

Arkadaşlarım;

Şimdi o büyük zaferin neticelerini yaşıyoruz, dünyanın devletler manzumesinde hür ve kuvvetli bir devlet bulunuyoruz.

Ordumuzu bakınız, istediğimiz kuvvet istediğimiz silâhla teçhiz etmekteyiz, dilediğimiz yerde lâzım olan kuvveti bulunduruyoruz.

İktisadî ve sınaî sahaya bakınız, her cins malzememizi kendimiz bol bol yapacak vaziyetteyiz. Kendi toprağımızın mahsullerini dünya iktısadiyatının bağları müsaadesine göre dışarıya satabiliyoruz, sattığımız, aldığımızdan daha üstündür.

Velhasıl boynumuz dik, alnımız açık mes'ut bir millet olarak yaşıyoruz, hiç bir nimetle mükayese edilmiyen istiklâlimize, benliğimize sahip yüce bir cümhuriyet halindeyiz.

Efendiler;

10, 15 yıl evvelki kara günleri bilen ve hatırlıyan bizler için bu günkü açık ve nurlu günler ne büyük bir nimettir.

Bütün bu güzel şeyleri, onu yaratan zaferin âmiri Ulu Gaziye ve büyük milletin şerefli ordsuna borçluyuz..

Harbı hazırlamak bir ilimdir, fakat onu yapmak büyük bir san'attir, İstiklâl harbı muharebecilik san'atının bir şaheseridir, bu eserin yüksek dahisi, memleketimizin nurlu evlâdı büyük Gaziye binlerce şükran....

Yaşasın Ulu Gazimiz Mustafa Kemal!..

Yaşasın hür doğan ve hür yaşıyan Türk milleti!

Yaşasın Türkiye cümhuriyeti! Yaşasın Türk ordusu..

Şükrü Beyin nutku hemen her parçada şiddetle alkışlanıyordu. Bilhassa son sözleri söylerken dakikalarca alkışlandı.

Şükrü Bey nutkunu bitirince Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa genç zabiti tebrik etti ve kendisi kürsüye gelerek şu nutku söyledi:

Arkadaşlar;

İstiklâl harbi o büyük savaştır ki çoğumuz içinde bulunduk, Onu kazanmak uğrunda kanlarımızı, canlarımızı esirgemedik. O harp, ordumuz için çetin bir imtihandı.

Yürekli ve şuurlu ordumuz o imtihandan zaferle geçmiştir. Bugün zaferin on birinci yıl dönümüdür. Bayramınız kutlu olsun arkadaşlar, milletimiz Türk milleti dünya yaratılalı hür yaşaya gelmiştir. Tarihlerin yazdığı Kurunlardan daha önceleri bile devlet kurmuştur.

Nice milleti asırlarca kendi yasası ve türesi içine almış, idare etmiş, nice cemiyetleri ve cemaatleri medenileştirmiş, doğudan batıya kadar eski dünyanın her yanına ün salmıştır. Yabancı salgını neyi hesap etmişti?. Böyle yüce bir varlığı yok etmeği mi?.

O varlığın yaratıcı eli silâhsız bırakılmakla güçsüz kaldı mı idi? Onun içindir ki İstiklâl savaşı Türkün yaşamasından başka bir hesabın doğru olamıyacağını göstermiş bir yüksek nümune müdafaasıdır.

Bu müdafaa milletin benliğinden doğdu. Fakat bir coşkunluğu başı boş bırakmak onu söndürmek demekti.. Bu harbın tarihçesini anlatırken genç zabit arkadaşımızın dediği gibi bulunmuş kuvvetlerin ezilmesi nasıl mukadderse başsız ve idaresiz kalan millî bir coşkunluğun söndürülmesi de o kadar mukadderdir.

Ne mutlu ki Türk milletinin coşkunluğuna Gazi gibi bir varlık baş oldu. Onun üstün iradesi ve idaresi altında teşkilâtlaşan yurt çocukları onun gösterdiği yoldan yürüdüler. Zafer kazandılar, iyi günlere kavuştuk arkadaşlar..

Dahî bir başkumandanın en imrenilecek askeri ancak Türkün gözü yılmaz, gücü sınmaz memetçiği olabilir. Memetçiği sevgi ile anarken, onu yetiştiren bilgili ve inanlı Türk zabit ve kumandanını da sevgi ile selâmlarım.

Böyle bir kuvveti en doğru ve en güzel kurarak ve kullanarak milletine şan ve saadet yolları açmış olan Gazi bu toprağın öz çocuğu, bu ordunun baş değeri, bu milletin de yüksek dâhisi Gazi senin büyük adını taşıyan bu kutlu günde senin önünde saygı ile baş eğmek vicdanımın şerefidir..

Arkadaşlar;

Yurdumuz müstakil kalsın diye onun her bucağına temiz kanlarını erkekçesine dökmüş mübarek şehitlerimizin yüce ruhlarına rahmet dilerim..

Paşanın alkışlar arasında biten nutkundan sonra İstiklâl marşı

(Devamı 9 uncu sayıfada)

Hikâye

Perşembe randevuları

Yazan : Izzetoğlu

Sokak kapısı kapandı. Mermer merdivenlerinde Jalenin topuk sesleri tıkırdıyarak uzaklaştı. Genç kadının ardında bıraktığı güzel koku ağır ağır dağıldı. O zaman Hüseyin Hüsnü atlatıldığına, aldatıldığına kail oldu.

Her perşembe (artık işin farkına varmıştı) Jale, onsuz sokağa çıkmak için bir bahane buluyordu.

— Senin daha çok işin var, diyordu, sen daha çok yazacaksın. Ben erken gelirim, merak etme...

Akşam, yemek zamanı geliyordu. Şen, neşeli geliyordu. Fakat her seferinde, gözlerinde nemli, ıslak bir ışık vardı.

Perşembe günü yalnız sokağa çıkmak için Jalenin icat ettiği bahaneler muhtelifti. Terziye gidiyorum diyor, alış verişim var diyor, bir arkadaşa uğradım diyordu... Bütün bunlar doğru olabilirdi. Fakat her perşembe sokağa çıkmak, ne de olsa garipti.

Hüseyin Hüsnü düşündü: Acaba?

Zengindi. Tanınmış muharrirdi. Dünyaya metelik vermiyordu. Keyfine buyruk yaşıyordu.

Jaleyi öyle çok sevmişti ki mazisini sormamıştı. Jalenin hali, tavrı, konuşuşu hiç fena değildi. Onunla yaşamıya başladıktan sonra, çok daha da incelmiş, zarifleşmişti...

Dört beş senedir beraber yaşıyorlardı. Bazan, Jalenin bir sözü, bir hatırası, Hüseyin Hüsnünün tuhafına gidiyor bu söze, bu hatıraya aşina olmadığını hissediyor, anlıyordu.

Fakat üzerinde fazla durmıyordu. Jale ona: "Ben,, seni tanıdıktan sonra yaşamıya başladım demişti:

... Ama Hüseyin Hüsnünün o gün içine şüphe girmişti.

Jaleyi seviyordu. Elemden kaçacağı yerde, elem doğru gitmek istedi.

Hemen ayağa kalkdı. Pencereden sarktı. Genç kadın karşı kaldırımdan yürüyoryu.

Jaleyi takip edecekmiydi? Bu doğru ve dürüst bir hareket değildi. Fakat saadetini korumak için her sâlâhı kullanması şarttı.

Sokağa fırladı... Köşe başında Jale'nin otomobile bindiğini gördü... Oda bir otomobile bindi. Uzaktan uzağa takibe başladı.

Artık Jale'nin esrarını öğrenecekti.

Köprüyü geçtiler... Bayazıta çıktılar, Topkapı yolunu tuttular.

Bir köşede Jale otomobilden indi.

Dar bir sokağa girdi...

Hüseyin Hüsnünün şüphesi kalmadı. Jale bir randovuya geliyordo ..

Peşi sıra yürüdü.

Dar bir sokaktan, genişçe bir meydanlığa çıktılar. Biraz ötede bir kahve vardı.

HüseyinHüsnü, Jaleyi kahvenin kapısı önünde gördü. Küçük, arkadaşı bir iskemliye oturmuştu... Karşısındaki ihtiyarın elini tutmuş, bir şeyler anlatıyordu. Ihtiyar onu gülümsiyerek dinliyordu..

Biçare ihtiyar, kızına öyle muhabbetle, öyle şefkatle bakıyordu ki Hüseyin Hüsnü, sanki hırsızlık etmiş, bir şey çalmış gibi koşakoşa uzaklaştı, kaçtı.

Bayram

Her tarafta sevinçle kutlulandı

ANKARA, 30 (A.A.) — Zafer bayramı bugün coşkun tezahürlerle kutlulanmıştır. Resmî daireler kapanmış, her yer bayraklarla süslenmiştir.

Merasime sabah saat sekiz buçukta başlanmış ve bu saatte Sarı kışlada, fırka karargâhında dokuz buçukta da büyük erkânıharbiyede tebrik merasimi yapılmıştır.

Saat 10.30 da geçit resmi sahasında merasim başlamıştır. Bu merasimde Millî Mudafaa Vekili Zekâi Bey ve Büyük Erkânıharbiye Reisi Asım Paşa, şehrimizde bulunan diğer bilûmum erkân ve ümerayı askeriye, zabitan ve binlerce halk hazır bulunmuştur.

Alayın en kıdemsiz bir zabiti ve bundan sonra fırka liva kumandanı miralay Tevfik ve Halkevi namına Haşim Beyler tarafından birer nutuk söylenmiştir.

Büyük bir geçit resmiyle merasime nihayet verilmiştir.

Geçit resmine piyade, süvari ve topçu, jandarma kıtaatı ile iki tayyare filosu ve ayrıca bir temsil alayı iştirak etmiştir.

Öğleden sonra saat on altıda Halkevinde merasim yapılmıştır. Burada başkumandanlık meydan muharebesini ve o günün hatıralarını anlatan hitabeler söylenmiş, şiirler okunmuş ve bir piyes temsil edilmiştir.

Gece, saat yirmide büyük bir fener alayı ve bahçelerde Tayyare cemiyeti menfaatine muhtelif eğlenceler tertip edilmiştir.

Şehir baştan başa ışık içindedir. Sokaklarda bayram sevinci ile, coşgun bir hayat ve hareket görülmektedir.

Halk, kendisine yaşama ve istiklâl haklarını kazandıran büyük Zafer gününü samimî tezahürlerle kutlulamağa devam ediyor.

Zonguldakta

ZONGULDAK, 30 (A.A.) — 30 Ağustaos Tayyare ve Zafer bayramı emsalsiz tezahürlerle kutlulandı. Şehir baştan başa donatıldı.

Saat onda asker, jandarma, polis kıtaları, vilâyet ve fırka erkânı ve Halkevi, millî teşekküller ve esnaf teşkilâtı, işçiler ve mektepler maden müesseseleri ve işç grupundan büyük bir kütle toplandı. Leman Halit Hanım Zafer destanının parçalarını, hukuk talebesinde Fuat Bey heyecanlı bir nutuk söylediler.

Geçit resminden sonra askerlik şubesi önünde zafer ve ordu büyük merasimle tebcil edildi.

Çankırı'da

ÇANKIRI, 30 (A.A.) — Zafer bayramı bugün Çankırıda emsalsiz surette kutlulandı. Bütün kıtaat şehir bandsu, avcılar ve izcilerin iştirakiyle resmi geçit yapıldı.

Safranbolu'da

SAFRANBOLU, 30 (A.A.) — Zafer bayramı asker ve halkın iştirakiyle büyük bir sevinç içinde yapıldı. Resmi geçit büyük bir intizam içinde cereyan etti. Halk bu bayram gününü neş'e içinde kutlulamaktadır.

Kütahyada bayram

Kütahya, 30 (A.A.) — Otuz Ağustos Zafer bayramı emsalsiz tezahüratla kutlulandı. Halkevi reisi Halil Kadri Beyin riyasetinde bir heyet Dumlupınara gitti.

Nasıl Güzellik Kraliçesi Oldum?

— 24 —

Yazan : Raymonde Allaine

Annem bu adama bir türlü ısınamıyordu.. Onu diğer insanlara kıyas ederek muhakeme yürüttüğünden, hakkında benim kadar emniyet beslemiyordu.. Nasıl bir adam olduğuna dair tahkikata girişti.. Meğer sözde nişanlım olan kelli felli Mösyö, gözel otomobil sahibi zat, evli imiş, iki çocuğu varmış, ve işi yokmuş.. Otomobile gelince, burada uzun uzun anlatmak istemediğim bir şekilde onun tarafından aşırılmış.. Bunları öğrendiğimizi haber alınca, mazeret makamında hep yaptıklarını sevdasından yaptığını söyledi. eğer otomobile karşı heves göstermese imişim, onu kendine mal etmek için aşırmıyacak imiş.. Aşkının büyüklüğü, böyle cinayetler yapmasına sebep olmuş.. Bana yazdığı mektuplar mütevazi olmakla beraber satırları arasında hınç ta görülüyordu. Az daha evli olmasından, çocukları olmasından, yalanlar uydurmuş olmasından beni kabahatli çıkaracak!..

Bu meseleyi zorla atlattım. Bu seefr başıma başka bir felâket geldi.. Dans ederken kalbim çarpmağa, başım dönmeğe başladı.. Doktor, kalbimin zaif olduğunu, hiç olmazsa iki sene müddetle dans tan vaz geçmekliğim lâzım geldiğini ve yaptığım konturatları bozmağa mecbur olduğunu söyledi.

Bu defa yalnız ve işsiz kalmıştım.. Nişanım bozulmuştu. Ailemin büyük bir kısmı ile aram açılmıştı.. Kalp hastalığından dolayi dans edemiyordum.. Ne yapabilirdim?. Bir koca yahut bir âşık mı bekliyecektim?.

Bir sanat, alnımın teri ile yaşamamı temin edecek bir iş istiyordum. Eğer sahnede muvaffak olursam o vakit insanlara kendimi tanıttırmış olacak, istediğim hakikî şeref mevkinie varacaktım. Fakat bu, kolay bir şey değildi.. Yeni giriştiğim meslekte bir çok güçlüklerle karşılaşacaktım. Güzellik kraliçesi, her kesin nazarında meziyyetsiz, aptal bir şeydir.. Vaktiyle bende istidat, hüsnü niyet, zarafet görenler, şimdi beni aptal saymakla hakikati müdafaa ettiklerini sanıyorlar.

Mualimlerimden biri dudaklarını kısarak:

— Matmazel, şüphesiz Rasini okumamışsınız!.

Dedi..

— Ne demek efendim!. Okudum.

Demekliğim kaç para eder?.

Onca fikrî meziyetler, beden meziyetlerinden yüksektir.. bunu isbat için, beden meziyeti olanı hırpalamak lâzımdır. Beden meziyeti olanda fikir ve istidat meziyeti araştırmak abestir!.

Böylece bir meslek sahibi olmakta güçlüklerle karşılaşırken, her gün posta ile bir sürü mektup beliyordu.. Nevrastenili, sadik, ahmak, deli, bir sürü mahlûklar hayasızca ve yahut mecnunca mektuplarla beni tartarkılorlardı. Her gün ya ahmakçasına takdirler, yahut ahmakcasına istihzalarla karşılaşıyordum..

Ben insan oğlunun bu kadar beyinsiz, bu kadar müvazenesiz, bu kadar boş olduğunu tasavvur etmezdim.. Kimisi beni, tanımadığım bir ihtiyar bankerin metresi sanır, kimisi hayatını küçük kardeşimle oynıyarak geçirdiğimi tasavvur ederdi. Kimisi fakir olduğumu zihnine koymuş, yaşadığım tavan arası odasından dem vuruyor, bazısı müçevherlerimden, mantolarımdan, fevkalâde servetimden ilham alıyordu.

Günden güne bütün âlemden tecerrüt eder gibi oluyordum. Bir az boş zamanım oldu mu hayalâta dalıyordum. Artık kitap okumuyor, hiç bir şeyle ve hiç bir şahısla alâkadar olmuyordum. Çünkü her şey bana yalan gözüküyordu..

Acaba beni böyle dünyadan uzaklaştıran şey, kendi tabiatim mi idi?.. Yoksa aldığım güzellik mükâfatı mı?.

Bunu anlamak için, diğer güzellik kraliçelerinin nasıl yaşadıklarını araştırmağa karar verdim. Vaktiyle onlarla asla alâkadr olmzken şimdi telefonlrına mukabele ediyor, daveterine gidiyordum. Onları birer birer gördüm.

İlk gördüğüm, Mis Çekoslovak oldu, altı aydanberi evlenmişti.. Hamile ve betbahttı. güzellik birinciliği onunla çocuğu arasında sanki bir hâildi.. Biçimi kaçan karnını, çukura gömülen gözlerini endişe ile seyrediyor:

— Saçlarımın bile rengi bozuldu.. Diyordu..

Güzelliğini kaybetmekten korkuyordu.. Bana dedi ki:

— Kocam, beni güzelliğim için aldı.. Ya çirkinleşirsem ne yaparım?.

Bu düşünce onu biran bırakmıyor, hünkür hünkür ağlatıyordu.

(Devamı var)

(8 inci sayıfadan devam)

çalındı. Büyük ve derin bir heyecan içinde dinlenen İstiklâl marşı bitince resmi geçite başlanmak üzere tribüne gidildi.

Tribünde

Üniversitenin Beyazıtteki büyük kapısı önüne büyük bir tribün yapılmıştı. Bu tribünde meb'uslar ile hükûmet memurlarından ileri gelenler bulunuyorlardı.

Teftişten sonra Şükrü Nailî Paşa ile maiyeti erkânı ve vali Muhiddin Bey tribüne geldiler. Bundan sonra resmi geçide başlanması için emir verildi.

Beyazıt meydanı kâmilen halkla dolmuştu. Kadın, erkek, genç, ihtiyar binlerce kişi Türkün büyük gününü kutlulıyordu.

Yürüyüş

Evvelâ ordunun en kıymetli zabitlerini yetiştiren Harbiye mektebinin genç talebesi, arkasında ihtiyat zabit mektebinden ayrılmış piyade, istihkâm, ve levazım talebesi çok muntazam bir şekilde kumandanı selâmlıyarak geçtiler.

Bundan sonra lâcivert ceketli ve beyaz pantalonlu Deniz lisesi, Kuleli, Maltepe askerî liselerinin genç leri çok kuvvetli bir yürüyüşle geçtiler. Ve çok alkışlandılar.

Kahraman Mehmetçiklerin teşkil etiği askerî kıt'alar, süvari, topçu piyade efradı Türkün şanına layık bir ciddiyetle kumandanlarını selâmladılar ve dakikalarca alkışlandılar.

Bundan sonra sıra ile polis kı'aları, belediye memurları, itfaiye teşkilâtı geçti.

Darüşşafaka lisesi ile diğer mektepler talebeleri ve izciler de muntazam bir yürüyüşle geçtiler. Geçen sene 30 Ağustos Zafer ve Tayyare bayramındaki resmi geçide hiç bir Üniversite talebesi iştirak etmemesi oldukça dedikoduya sebebiyet vermişti.

Millî Türk Talebe briliği bu seneki geçit resmine iştirak için bütün Üniversite talebesini bayrağı altında toplamıştı. Talebeler geçerken çok alkışlanmışlardır.

Geçit resmine iştirak eden kıt'alar Bayazıt, Divanyolu, Sirkeci yolunu takip ederek köprüye geldikleri zaman toplar atıldı Limanda bulunan gemilerde düdüklerini çalmağa başaladılar. ve Türk ordusunu selâmladılar.

Alay yürüyüşüne devam ederek Şişhane ve Taksime kadar gitti. İstiklâl caddesinden geçerken Beyoğlunu dolduran halk tarafından alkışlandı.

Taksimde merasime nihayet verildi.

öğleden sonra ..

Öğleden sonra Halkevinde Zafer bayramı münasebetiyle halkımızın büyük ordumuza karşı şükran ve minnetlerini göstermek için bir çay ziyafeti verilmiştir.

Bu ziyafette askerî ve mülkî ileri gelenlerle Halkevine mensup olanlar hazır bulunmuştur.

Bafrada

Maarif faaliyeti

BAFRA, (Hususî) — Bu sene idarei hususiye tarafından verilecek muallim tahsisatiyle kazamızın Domuzağlı, İlyaslı köyleriyle Alaçam nahiyesinin Yenice köyünde birer ilk mektep yapılacaktır.

Bunlardan Yenice köyü ile Çağşur ve İlyaslıda evvelce köylü tarafından inşa edilmiş basit birer bina mevcut olup bunların tedrisata müsait hale ifrağı için bazı aksamında tadilât ve tamirat icabettiği gibi Domuzağlı köyünde de müceddeden yapılması lâzım gelmektedir.

Domuzağlı mektebinin bütün levazımı ikmal edilerek inşası pazarlık suretiyle bir müteahhide havale edilmiş ve 11—8—933 cuma günü vaz'ı esas merasimi bütün köylü müvacehesinde icra edilerek senei dersiye bidayetinde inşası ve diğer mekteplerin tatil ve tamirlerinin de ağustos nihayetinde ikmali tahtı temine alınmıştır.

Bunlardan maada esasen muallimi mevcut olduğu halde halihazır mektep binası pek fena olan Alaçamın Müstecip köyünde dahi Dedağı köyü mektebinin plânı esas ittihaz edilerek bu sene zarfında müceddeden bir mektep inşası için kazaca ihzarata başlanmıştır. Bu mektebin sonbahar nihayetlerinde ikmali kuvvetle ümit edilmektedir.

Uç karılı bir Avrupalı !

Dördüncüsünü nikâhlamak üzere iken yakalandı

Bobek ismindeki bu mühendis, zengin kadınlardan boyuna para çekmiş .. Şimdi mahkemede ..

Avusturyada, kadın nikâhlamak hususunda bizdeki eski tarz üzere "Dörde kadar caizdir!,, telâkkisiyle hareket ettiğine hüküm olunabilecek bir adam, mahkemeye verilmiştir.

Bu adam, Bobek isminde bir mühendistir. 1907, 1920, 1932 senelerinde üç kadınla evlenmiş. Bu üç kadından üç çocuğu varmış ve hepsi de kendi nikâhı altında imiş.

Mühendisin 1932 de evlendiği karısını 1920 de evlendiği karısiyle bir araya getirmek ihtiyatsızlığında bulunması, işi meydana çıkarmıştır. İş polise aksetmiş, polis yaptığı tahkikatla bu adamın 1907 senesinde de evlendiğini ve o karısının da nikâhı altında bulunduğunu tesbit etmiştir. Bobek, bu usulsüz evlenmeleri, sekiz senedenberi ne olduğu, nereye gittiği bir türlü anlaşılamıyan kardeşinin hüviyetini gösterir kâğıtlardan istifade ederek yapmış.

Üstelik son zamanlarda başka bir kadınla da evlenmeğe teşebbüs etmiş, fakat, iş meydana çıkınca, dördüncü bir kadın almak projesi suya düşmüştür!

Tahkikat neticesinde, bu adamın seçtiği kadınların hep zengin kadınlar olduğu, onlardan boyuna para çektiği, tam manasiyle maceralı bir hayat geçirdiği anlaşılmıştır. Şimdi yaptıklarının cezasını toptan çekmek üzere mevkuf bulunuyor.

Çok ihtiyatlı hareket ettiği anlaşılan bu adamın nasıl olup ta 1932 senesinde evlendiği karısını, 1920 senesinde evlendiği karısiyle bir araya getirmek ihtiyatsızlığında bulunduğu araştırılınca, ikisi de biribirlerine "Benim akrabam!,, diye tanıdığı, diğer taraftan iki karısına da ayrı ayrı "Seni bu akrabama karım olarak tanıtmam mahzurludur. Sebebini sorma!,, dediği, bu suretle vaziyeti bir müddet idare ettiği öğrenilmiştir. Onun iki karısına da ayrı ayrı böyle söylemesine rağmen, karıları, vaziyette tabiî olmıyan bir cihet bulunduğunu sezmişler, günün birinde konuşurken bunlardan birisi Bobekin hakikatte kocası olduğunu söylemiş, diğeri "Nasıl olur? Onun karısı benim. Bunu resmî nikâhlarla ispat ederim!,, demiş, evlenme kâğıtlarını ortaya koymuş ve bundan sonra mühendisin oyunu sonunu bulmuştur.

Gene tahkikat neticesine göre, Bobek dördüncü olarak nikâhlamak istediği zengin duldan, kısa bir zaman içerisinde 10,00 kron kadar bir para çekmeğe muvaffak olmuştur.

Ölüm cezası

Bir kız kaçırırken işlenen cinayet

Bundan bir sene evvel eylülün onuncu günü Muğlaya bağlı Pisi köyünde bir kız kaçırma hâdisesi olmuş ve bu vak'ada kaçırılan kız yaralanmış ve bunun önünü almak istiyen bir kadın da ölmüştü.

O gün Pisili Boz Ahmet oğullarından koca Mehmedin Mehmet gene o köyden Hüseyin kızı Meleği kaçırmağa kalkmış, fakat kızcağız amcası Süleymanın evine kaçarak saklanmıştı.

Fakat Mehmet kızın peşini bırakmadığından Meleği kovalamış ve Süleymanın evine girerek Meleği zorla yukarıdan aşağıya sürüklemişti .

Bu sırada Sultan adındaki kadıncağız da bu işe mâni olmak isteyince Mehmedin gözü kararmış ve Sultanı yaralayıp öldürmüştü.

Mehmet bununla kalmamış Meleği de yaralamıştı.

Bundan ötürü Mehmet tutulmuş ve geçen gün yapılan son muhakemesinde hâkimler heyeti Mehmedin ölüm cezasına çarpılmasına karar vermiştir.

Mehmet hakkındaki hükmü soğuk kanlılıkla dinlemiş ve zahiren bir teessür ve heyecan göstermemiştir.

Müsakkafat tahriri

Rize — Tahriri müsakkafat komisyonu buradaki işlerini ikmal etmiş ve bugünlerde Bursanın Orhaneli kazası tahriri müsakkafatına memur edilmiştir.

Orta Asyada

İnsanlık tarihini aydınlatan mühim keşifler

Altı sene devam eden mesaiden sonra 100 milyon sene eveline ait bir çok şeyler bulundu

Orta Asyanın en büyük kâşiflerinden olduğu şüphe götürmiyen İsveçli doktor "Sven Hedin,, altı senedenberi devam eden son keşif seyahatini, arzın tarihini aydınlatan yeni keşiflerle bitirmiş bulunuyor.

İlmin bir çok şubelerine ait olan bu keşifler içinde son derece mühim olanları da vardır.

Meselâ 100.000.000 senedenberi kayalar içinde mahfuz kalan haşereler iptidaî insanların yaşadığı sırada vuku bulan büyük arz hareketleri, iklim değişiklikleri, eski yazılar, eski aletler, müstehaseler, nadir nebatlar tetkik edilmiş, bilinmiyen bir çok sahaların haritaları yapılmış; Lama mezhebi hem Çinde, hem Mongolistanda, hem Tibette tetebbü edilmiş, bütün orta Asya çöylü başından sonuna kadar takip olunmuştur.

Bu senenin başlarında tetkik ve keşif heyetinin âzasından doktor Nils Ambolo 85 deveden müteşekkil kafilesini Tibette kopan, bir kar fırtınasında kaybettikten sonra Çin Türikstanda yedi ay kaybolmuş, Çin Türklerinin kıyamına tesadüf eden bir hâdise yüzünden bir hayli endişeler hissolunmuştu. Nihayet doktor Ambolo'nun Hotanda bulunduğu anlaşılarak derin bir memnuniyet hissedildi ve Sven Hedin elde ettiği neticeleri tasnife vakit buldu.

Bu keşif ve tetkik seyahati esnasında kazanılan malûmat, otuz büyük cildi dolduracaktır. Fakat yapılan iş hakkında şimdiden de bir fikir vermek mümkündür.

Bu keşif ve tetkik seyahatinin başlıca erkânından olan jeolojist doktor Erik Norin geçen altı seneyi Orta Asyanın içlerinde geçirerek vasatî 18.000 kadem irtifada çalışmış, kendisi, bilhassa, buz devrinde Tibet ile Karakurum vadilerini dolduran glâsyeleri tetkik ile meşgul olmuştur.

Bu glâsyeler Trım havzasına erim ve büyük bir deniz teşkil etmişti Binlerce yıl içinde küçülen bu kara denizi bir çok sahil hatları bırakmıştır. Bunların bir kısmı, yüzlerce mil takip olunabilir.

Bu kara denizinin bir kısmı "seyyar göller,, halinde kalmıştır ki en meşhuru Lop Nor'dur. Bu seyyar göl, Milâdın dördüncü asrında terkedilen Lon Lan şehrine yakın asıl mevkiine dönmüş bulunuyor.

Doktor Folke Bergman, Lon Lan şehrinden kalma ve yeni taş devrine ait taştan yapılma binlerce aletler bulmuştur.

Bunların içinde Han devrine ait mızrak başları, çömlek parçaları, ev eşyası ve tezyinatı vardır. Gene Han devrine ait ve 2000 sene eski 10.000 parçak itabe bulunmuştur.

Bunların hepsi kâğıdın keşfinden evevl kullanılan tahta tabakaları üzerine yazılmıştır. Yazıların mevzuu, Romaya ibikliler göndermeğe yardım eden yolun Hanlar tarafından taarruza uğramasından ve bu taarruza nasıl mukbele edildiğinden bhsediyor.

Kan Su'nun şimalî garbında ve Kuku Nor da üç sene çalışan doktor Bohlim 20.000.000 sene evvelden kalma balık, haşarat ve nebatat müstaahseleri bulmuştur.

Bunların bir çoğu, kayaların içinde sardalya balığı gibi dizilmişti. Doktor Bahlim 2.000.000 sene evveline ait deve kuşu yumurtaları da bulmuştur.

Doktor Bohlim, Nan Şan dağları üzerinde çalışırken ilmin henüz tanımadığı hayvanlara ait müstahaseler de keşfetmiştir. Bu havalide hiç bir insan müstehasesi bulunmamakla beraber eski insan tarafından yapıldığı anlaşılan aletler bulmuştur. Bu aletler 500.000 sene evveline aittir.

Doktor Sven Hedin Orta Asyadaki eski insan müstehasesi bulmaktan ümidini kesmemiş bulunuyor. Ona göre, insan, burada vuku bulan büyük arz hareketlerine şahit olmuştur.

eHyet âzasından doktor Nils Heorner Mogolların Kara Kutu dedikleri Edsina şehri hakkında da mühim keşiflerde muvaffak oldu.

Seyyah Marks Polo'nun ziyaret ettiği bu şehir, 1909 da profesör Koslov tarafından meydana çıkarılmıştı.

Şehrin duvarları hâlâ duruyor. Onun için burası, uzaktan canlı bir şehirmiş gibi görünmektedir. Fakat, bugün susuzluk yüzünden burada yaşamağa imkân kalmamıştır. Vaktiyle burada yaşayanların, Gaşun Nor nehrinin mecrasını değiştirmeğe çalıştıkları kazdıkları yerlerden anlaşılıyor.

Doktor Hoernen'in kanaatine göre Gaşun Nor da, Lop Nor da eski yerine dönecektir. Fakat Edrima ile Lon Lan şehirlerinin yeniden yapılmasına imkân yoktur. Rüzgârların toprakları savurması ekin ekmeğe müsait değildir.

Heyet eserlerini neşre muvaffak olduktan sonra bu çok mühim keşif seyahatinden çok büyük istifadeler temin edeceğimizden hiç şüphe yoktur.

Japonya - Amerika rekabeti pek şiddetlendi!

Japonyanın Amerikaya şifahî bir ültimatomu

LONDRA, 25 — Amerika ile Japonya arasındaki gerginlik azamî dereceye varmıştır. Gerginligin sebebi, Japonyanın Amerikaya verdiği şifahî ültimatomdur.

Japonya Amerikaya verdiği bu ültimatomda Amerikayı tehdit etmekte ve şayet Amerika yeni harp gemileri inşaatinden vaz geçmezse Japonyanın Amerika malları üzerine şiddetli tarifeler koyacağını, ve kendi donanmasını da kuvvetlendireceğini söylemiştir.

Japonlar, Amerikalılardan muayyen bir mühletten sonra şayanı hoşnudî bir cevap vermesini istemişlerdir.

Bundan başka Japonlar, mandaları altındaki adalar hakkında Amerik tarafından hiç bir müdahale vuku bulmamasını da talep etmiş bulunuyorlar. Çünkü Japonların bu adalarda manevralar yapmaları Amerikanın nazarı dikktini celbetmiştir.

Jpon manevraları devam etmektedir. Bugün Japonya imparatoru üç mil mesafe uzanan yüzlerce Japon gemisinin geçit resmini seyredecektir.

Perde arkasında cereyan eden bu had rakabetin mevzuu büyük Okyanosta faikiyet davasıdır.

Aradaki muahedeler mucibince Japonya donanmasını, İngiltere ve ya Amerika donanmasının beşte üçünü geçmiyecektir.

Japonya mevcut muahede ahkâmını bertaraf ederek Amerika donanmasına muadil bir donanma yapmak istemektedir.

Amerikanın son kararı 47.000.000 altın sarfiyle işsizliğe karşı gelmekti. Bu karar Japonyada fevkalâde hiddetle karşılandı. Ve Japon hükûmeti Amerikayı protesto etti ve muahedenin tadilini talep edeceğini ileri sürdü.

Amerika, şimdiye kadar nazikâne cevaplar vermekle iktifa etmiş bulunuyor. Fakat bu cevaplar Japonyayı tatmin etmemiştir.

Amerika, Japon mandası altındaki adaların geri alınması hakkındaki gayri resmî neşriyat ile Japonyayı büsbütün kızdırmış bulunuyor.

Onun için Japonya, Amerikaya ültimatom mahiyetinde bir ihtarda bulunmuştur.

Japonya bu ihtarda Amerikayı gümrük harbiyle de tehdit etmektedir.

UCUZLUK
TEMİZLİK
SÜR'AT

VAKIT Yurdu

KİTAP KISMI

ÇALIŞMIYA BAŞLADI

Kitap, Mecmua, Defter, Makbuzlarınızı ve Tabı işlerine Ait bütün istediğinizi Vakıt Yurdu Kitap kısmına veriniz..

Basılıştaki nefaset ve ucuzluğu bir yerde bulamazsınız

Yeni tayyarelerimiz

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

ve badeu tayyareler uçuşlar yapmıştır.

afer bayramı olmak münasebetiyle daireler tatil edilmiştir,

Müstahkem mevki kumandanlığında saat 9—30 da tebrik merasimi yapılmış ve mevkiin en kıdemsiz zabiti mülâzim Refik Bey tarafından bugünün büyüklüğü hakkında veciz bir nutuk irat edilmiş ve bunda başkumandanlık muharebesi hatırası yad v etebcil edilmiştir.

Bu nutku müteakip müstahkem mevki kumandanı Hüseyin Paşa tarafından bir hitabede bulunulmuş ve badeu geçit resmi yapılmıştır.

Öğle vakti kışlalardan 21 pare top atılmıştır. Heyecan ve meseret içinde olan halk büyük Gaziye ve orduya minnet şükranlarını izhar etmektedir. Gece için fevkalâde bir fener alayı yapılacağı gibi her taraf emsalsiz bir şekilde tenvir edilecek ve yer, yer eğlenceler, müsamereler ve bahçe eğlentileri yapılacaktır.

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü

Ziraat ve Baytar Fakültelerile Yüksek Orman Mektebi

Kayıt ve kabul şartları

1933 ders senesi için Ankara "Yüksek Ziraat Enstitüsü, Ziraat ve Ziraat Sanatları Fakültesine 5 kız ve 45 erkek olmak üzere "50,, , Baytar Fakültesine Kız ve Erkek "50,, , Yüksek Orman Mektebine "30,, talebe alınacaktır. Müessese leyli ve meccanidir.

Kabul şartları şunlardır

1 — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak.

2 — Lise bakaloryasını vermiş bulunmak.

3 — Yaşı 17 den aşağı olmamak.

4 — Bu mesleklerin icap ettirdiği bedenî kabiliyete malik ve hastalıklardan salim olmak, "tam teşekküllü hastane sıhhat heyeti raporile tevsik olunur.

5 — Tahsil leylî ve meccanî olduğundan staj veya tahsil devresinin ortasında "arız olacak mazeretler dolayısile tahsillerine devam etmek imkânını kaybetmiş olanlar müstesna olmak üzere,, staj veya mektebi terkedenlerin veya cezaen çıkarılanların hükûmet tarafından kendilerine yapılan masrafı tazmin edeceklerine dairNoterlikten musaddak kefaletname vermek"müessesece verilecek nümuneye tevfikan,, .

6 — Mahalle ihtiyar heyetinden veya polis merkezinden hüsnühal mazbatası ile 4 kıt'a fotoğraf vermektir.

7 — Taliplerin miktarı kadroyu tecavüz edince şahadetname dereceleri ve müracaat tarihleri sırasile kabul muamelesi yapılacaktır.

8 — Ziraat Fakültesine girecekler evvelâ 1 sene Gazi Orman çiftliğinde talebe namzedi sıfatile staja tâbi tutulurlar. Talebe stajda bulunduğu müddetçe yemek ve elbise bedeli olarak kendilerine ayda 40 lira ücret verilir. Bu ücretten hiç bir tevkifat yapılmaz.

Bu şartları haiz olup Ankara "Yüksek Ziraat Enstitüsü,, Ziraat Baytar Fakültelerine ve Yüksek Orman Mektebine girmek istiyenlerin 31 eylûl 933 tarihine kadar yukarıdaki şartları gösterir vesikalarını bir istidaya raptederek doğruca Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

Daha fazla malûmat almak istiyenlere müracaatleri takdirinde Prospektuslar gönderilir. (3024)

Istanbul Posta T. T. Başmüdüriyetinden :

Sahipleri tarafından terkedilen iki yüzden fazla posta paketi 2/9/933 tarihinden itibaren on gün zarfında her gün saat 14 den 16 ya kadar Istanbul Paket Postanesinde alenî müzayede ile satılacaktır. (4466)

Deniz Yolları işletmesi

ACENTALARI :

Kadıköy - Köprübaşı Tel. 42362

Sirkeci Mühürdar zade hanı Telefon : 22740

Karadeniz

Sür'at Postası

Karadeniz

vapuru 31 Ağustos perşembe günü saat 18 de Galata rıhtımından kalkar. Gidişte : Inebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize ve Hopa'ya; dönüşte : Hopa, Pazar, Rize, Trabzon, Gireson, Ordu, Samsun ve Ineboluya uğrar.

"Evvelce yapılmakta olan çarşamba postası kaldırılmıştır.,, (4497)

Ayvalık

Aralık Postâsı

ANTALYA

vapuru 31 Ağustos perşembe günü saat 17 de idare rıhtımından kalkar. Gidiş'te Gelibolu, Çanakkale, Bozcaada, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Burhaniye ve Ayvalığa; dönüş'te Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Altınoluk, Küçükkuyu, Bozcaada, Çanakkale ve Geliboluya uğrar. (4496)

İKİNCİ

İzmir sür'at postası

SAKARYA

vapuru 1 Eylül Cuma on dörtte Galata rıhtımından doğru Izmire ve Izmirden pazartesi günü on altıda doğru Istanbula kalkar. (4520)

Sadık Zâde Biraderler

vapurları

Zonguldak - Bartın postası

KEMAL vapuru

31 ağustos perşembe akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak ve Bartın)a azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığa müracaat. Telefon : 22134. (6846)

Mükâfatlı ilân

Bir zarf içerisinde hiç kimsenin işine yaramıyacak hususî bir takım evrak ile iki defter Edirnekapı-Sirkeci tramvayında ununtulmuştur. Bulanlar Galata'da Bozkurt hanında 12 numaraya getirdikleri takdirde ziyadesile memnun edilecekleri ilân olunur. (8346)

Göz Hekimi

Dr. S. Şükrü

Birinci Sınıf Mutehassıs

Babıâli (Ankara caddesi No. 60)

Zayi — 931 - 932 senesi Istanbul Erkek lisesinden almış olduğum şehadetnameyi zayi ettim Yenis ni çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Sanih

ÇANAKKALE

Şehitlerini Ziyaret

7 EYLUL

Gülcemal vapurile

Afyon Vilâyetinden :

Afyon — Kütahya yo'unun "6161,, lira bedeli keşifli 11 + 836 — 26 + 000 ki'ometreleri arası 17/9/933 tarihine müsadif pazar günü saat on beş otuzda encümeni vilâyette ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konuldu. Keşifnameyi görmek ve fazla malûmat almak isteyenlerin encümeni vilâyete ve Nafıa başmühendisliğine kapalı zarf usulile evrak ve vesaiki kanuniyeleri ile müracaatları ilân o'unur. (4422)

Devlet Demir yolları ilânları

Samsun — Sıvas hattı üzerinde Hacı — Bayram istasyonu civarında kilometre 95,660 daki taş ocaklarından çıkarılacak 4000 m³ balastın kapalı zarfla münakasası 20/Eylûl/1933 çarşamba günü saat 15 de Ankarada idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Kayseri veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (4498)

Hatıralar ve *Vesikalar*

Harp kabinelerinin isticvabı

Bu eser, mütarekeden sonra, umumî harp mes'ullerinin divanı âlideki isticvaplarını, resmî vesikaları ihtiva etmektedir.

Harp kabineerinin isticvabında

Bütün harp senelerinin ve mütareke yıllarının en canlı safhalarını, bu eserde bulacak, lezzetle, merakla okuyacaksınız.

600 sayıfalık kitap bir lira

Dağıtma yeri VAKIT matbaası

Maarif Vekâletinden :

1 — Orta tedrisat mekteplerinde Fenbilgisi "Biyoloji beraber,, Riyaziye Türkçe, Fransızca, Almanca, Ingilizce, Resim, Dikiş - Biçki "Evidaresi, Tabahat ve çocuk bakımı dahil,, ve Musiki muallimi olmak isteyenler için bu sene Eylû de ehliyetname imtihanı açılacaktır.

2 — Fenbilgisi, Riyaziye, Tarih - Coğrafya, ve yabancı lisanlar imtihanlarına Eylûlün 18 ci pazartesi günü İstanbulda Üniversitede,, Resim imtihanına Eylûlün 9 cu cumartesi günü İstanbulda Güzel San'atlar Akademisinde,

Dikiş, - Biçki imtihanlarına Eylûlün 10 cu pazar günü İstanbulda Kız Muallim mektebinde,

Musiki Muallim imtihanlarına da Eylûlün 6 cı perşembe günü Ankarada Musiki Muallim mektebinde başlanacaktır.

3 — Bu imtihana gireceklerin :

A — Türk olmaları,

B — Yirmiden eksik 45 ten fazla yaşta olmamaları,

C — Hüsnühal erbabından olduklarını ve bir cinayet ve cünha nev'inden mahkûmiyetleri olmadığı hakkında Vilâyet veya kaza heyetinden bir mazbata ibraz etmeleri "halen memur ve muallim olanlar bu kayıttan müstesna olup mensup oldukları daire amirinin vereceği vesika kâfidir.,,

D — Her türlü hastalıktan ve muallimlik etmeğe mani vücut arızalarından salim olmaları,

E — Muntazam ve müselsel bir tahsil takip etmiş olmak şartiyle tam devreli lise veya yedi senelik idadi veyahut muallim mektebi mezuuu olmaları,

Resim, Musiki Dikiş - Biçki imtihanına gireceklerin en az orta mektep veya buna muadil mektepten mezun bulunmaları şarttır.

"Liseden mezun olanların en az iki sene evvel mektebi bitirmiş ve muallim mektebinden mezun olanların en az iki ders senesi muallimlik etmiş bulunmaları lâzımdır.

4 — Namzetler imtihanda muvaffak oldukları takdirde 1702 numaralı kanunun birinci ve ikinci maddelerinde gösterilen dereceler ile Vekâletin tayin edeceği her hangi bir orta tedrisat mektebi muallimliğini ve en az iki sene hizmet etmeği kabul ettiklerine ve aksi takdirde Maarif Vekâ'etinin emrine 600 lira vermekle mükellef bulunduklarına dair noterlikten tasdikli taahhüt senedi tevdi edeceklerdir,

5 — Yukardaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile Vekâlete müracaat edeceklerdir. Bu istidaya şu vesikalar bağlanacaktır :

A — Nüfus tezkerelerinin asıl veya tasdikli suretleri,

B — Tahsil derecelerine ait şehadetname veya vesikaların asıl veya suretleri,

C — Hüsnühal şahadetname veya mazbata vesikaları,

D — Mahallî Maarif idarelerindeki numunesine tevfikan tasdikli sıhhat raporu,

E — Noterlikten tasdikli teahhüt senedi,

F — Mahalli Maarif idaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş,

H — Dört tane 4 × 6,5 eb'adında kartonsuz fotoğrafları,

Bu vesikalar imtihan günlerinden bir hafta evvel gönderilmiş olmalıdır. Bu tarihten sonra Vekâlete gönderilmiş olan veya evrakı müsbitesi noksan gönderilmiş bulunan istidalar hıfzolunacaktır. Bu sene Temmuz ayı zarfında açılmış olan muallim muavinliği imtihanlarına girip te muvaffak olmayanlardan bu defaki imtihana girmek istiyenlerin tekrar imtihana kabul edilmeleri için icabedenlere emir verilmiştir. Yeniden istida vermelerine lüzum olmadığından imtihan günlerinden bir gün evvel imtihan heyeti reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (4410)

Leylî ve Neharî

Resmî Liselere Muadil

FEYZİATİ LİSELERİ

Kız **Erkek**

Arnavutköy'de - Çiftesaraylarda

Ana sınıfını, ilk kısmı, orta ve lise sınıflarını havidir. Tedris ve terbiye usullerinin ciddiyet ve mükemmeliyeti ile tanınmış olan müessese Istanbul'un en güzel yerinde kâin ve her tür.ü sıhhî şartları haizdir.

Gayret ve muvaffakiyeti görülen talebeler için mektep bütün tahsil devrelerine ait kolaylıklar ve imtiyazlar temin eylemiştir.

Leylî ücretlerinde çok esaslı tenzilât vardır.

Kayıt ve yeniden kayıt muamelesine başlanmıştır. Cumadan mada her gün **saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir. isteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.**

Telefen : 36210 (6039

istiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1 — İlk - Orta ve Lise kısımlarına kız ve erkek leyli ve neharî talebe kaydına başlanmıştır.
2 — Müdiriyet müracaatları cumadan başka hergün kabul eder.
3 — Leyli ve neharî bütün ücretlerde mühim nisbette tenzilât yapılmıştır.
4 — Arzu edenlere tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis Merkezi arkası - Tel. 22534 (6462)

Karaciğer - Mide - Barsak Taş, kum hastalıklarının kat'in tedavisi için

Tuzla Içmeleri - Şarkın Karlisbadı

En Son Konforlu Yeni Otel - Pansiyon - Lokanta - Plâj

Hergün Köprüden saat 6,30-7,35-8,20-10-11-13,15-15,10 da Haydarpaşaya giden vapurların trenleri ve cumaları ilâveten sabah 7 vapurunun treni içme membalarına kadar gider gelirler.

Deniz Gedikli Küçük Zabit Hazırlama mektebine Talebe alınıyor Istanbul Deniz Kumandanlığından:

1 — Ortamektep derecesinde olan Deniz Gedikli Küçük Zabit Hazırlama Mektebinin birinci sınıfına girmek istiyen 15 : 18 yaşındaki ilk tahsilini bitirmiş gençler 1 Eylûl 933 den 1/1 ci teşrin 933 tarihine kadar Istanbul'da Kasımpaşada tersane dahilinde Gedikli mektebi müdüriyetine, Ankara Deniz Müsteşarlığına, Izmitte Mm. Üs. Bh. Kumandanlığına ve Vilâyetlerde Askerlik Şubelerine mevkiin en büyük Askerî makamına müracaat edebilirler.

2 — Ilk tahsilini ikmal etmiş olupta 18 yaşını bitirmiş olan ve denizle ülfeti bulunan 20 istekli de mektebi bu sene bitiren talebe ile birlikte talim ve terbiyeye tabi tutulmak üzere doğrudan doğruya Gedikli neferi olarak alınacaktır.

3 — Verilecek istida sureti ile bu istidaya ilişdirilecek vesikalar bastırılmıştır. Bunları almak kabul şartlarını anlamak için isteklilerin 1. nci maddede müracaatları zılâmdır. (4412)

Nafia Vekâletinden:

24/8/933 tarihinde kapalı zarf usuliyle yapılan münakasada talip zuhur etmediğinden Ordu Vilâyetinde Ordu - Fatsa yo'unda inşa edilecek betonarme Bolaman köprüsünün inşası pazarlıkla ihale edilecektir. Pazarlık 2 - Eylül - 933 Cumartesi günü saat 15 de Nafia Vekâletinde yapılacaktır. Taliplerin yevmü mezkûrde 3150 liralık teminat mektubunu hamilen müracaat etmeleri ilân olunur. (4518)

U. Garih Diş kabinesi Beyoğlu, Istiklâl caddesi, Galatasaray istasyonunda Recep Bey apartımanına nakledilmiştir. Kapısı Mektep sokak, 1inci kat No.1-Tel. No. 41721

Askerî Fabrıkalar ilânları

3087 ton "O . 10,, zerodiz kömürü
2218 ton Lavamarin kömürü
350 ton Kriple kömürü
1143 ton Jeneratör kömürü

6—9—933 tarihinde kapalı zarf suretile münakasasının icra edileceği ilân edilen yukarıdaki kömürlerin bedeli muhammeni tebdil edildiği cihetle 20 gün müddetle yeniden münakasaya konulmuştur. İhale kapalı zarf suretile 18—9—933 tarihinde saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin şartname için her gün öğleden sonra, münakasaya girmek için de o gün teminat ve tekliflerini hâmilen müracaatları . (7231), (4415).

Sahibi, MEHMET ASIM
Neşriyat Müdürü: I. Safa
VAKIT Matbaası — İstanbul

MUHTEREM VATANDAŞLAR

Yerli malı kullanmak memleket borcudur. Ecnebî malını kullanmak ise, paramızı dışarı göndermektir. Menfaatinizi gözetmek ve paranızı beyhude yere sarfetmemek için yalnız "Emir„ markalı yerli tıraş bıçaklarını, her yerden sorun, arayın ve alıp güle güle kullanın, zira hem iyi hem de ehvendir. Artık ecnebî tıraş bıçaklarına kat'iyyen ihtiyaç kalmamıştır.

Radium Ticarethanesi, Galatada. (6114)

Leylî - Neharî - Kız - Erkek

İnkılâp Liseleri

Ana - ilk - orta ve Lise sınıfları.

Müessisi: Nebi Zade Hamdi

Kayıt ve kabul muamelesine başlanmıştır. Resmî mekteplere muadeleti Maarif Vekâletince tasdik edilmiştir. Güzide ve muktedir bir talim heyetine malik tir.

Ecnebî lisanı tedrisatına ilk kısmın son iki sınıfından başlanır. Dersler haricinde ayrıca parasız lisan kurları vardır. Cumadan maada hergün saat 14 ile 16 arasında müracaat olunabilir.

Cağaloğlu Yanık Saraylar Caddesi Tel. 20019 (6804

Akşam Erkek San'at Mektebi

Kayıt muamelesine başlanmıştır. 8 Eylûle kadar devam edilecektir. Eski talebenin de bu müddet içinde kayıtlarının yenilenmesi ve 932 - 933 mezunlarının şahadetnamelerini alabilmeleri için 4 Vesika Fotograf getirmeleri lâzımdır. (4310)

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden.

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur**

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. Istanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40 - 30 Telgraf adresi: Istanbul, Şeker Telefon No. 24470.